

SZÁDVÁR LELTÁRJELLEGŰ ÖSSZEÍRÁSAI (1570–1685) FORRÁSKÖZLÉS

Gál Viktor^a – Koleszár Krisztián^b

^arégész, Herman Ottó Múzeum, Miskolc

^bhelytörténet-kutató, Bódvaszilás

Absztrakt: Borsod-Abaúj-Zemplén megye északi szegletében, a történeti Torna vármegye területén elhelyezkedő Szádvár történetét – a teljesség igénye nélkül – Détsy Mihály foglalta össze. A várra vonatkozó történeti forrásokat, illetve azok részleteit két ízben, először 1969-ben a Herman Ottó Múzeum Évkönyvében, majd 2004-ben ezt tovább bővítve, a várat bemutató kismonográfiájában tette közzé.

Szádvár 1686. áprilisi „elrontását” megelőző majd egy évszázadból eddig 19 db, részben még publikálatlan inventáriumot ismertünk meg. Az 1570 és 1685 között keletkezett kora újkori leltárak kiemelkedően fontos szereppel bírnak az erősség állapotának, belső tagolásának, az egyes védművek, épületek elhelyezkedésének megismerése szempontjából.

Az összeírások egyik része tisztán fegyverleltár, azaz csak a vár fegyverzetét, típusát, állapotát, a muníció mennyiségét, valamint a rendelkezésre álló nyersanyagokat, eszközöket ismerteti. Az inventáriumok zöme azonban a vár egyes helyiségeit írják össze, kitérve olykor azok állapotára, berendezési tárgyaira, az azokban lévő szerszámokra, élelmiszerre és terményekre. Találkozhatunk (elsősorban a 17. század végén keletkezett) ún. kombinált leltárakkal, melyekből pl. a védőfegyverzet térbeli elhelyezésére is nyerhetünk információkat.

Míg a 16. századi források német, a 17. századi inventáriumok már magyar nyelven születtek. Az Országos Levéltár gyűjteményeiből származó eredeti iratok átírásánál Bak Borbála 16–17. századi szövegközlésre vonatkozó javaslatait vettük figyelembe.

Kulcsszavak: kora újkor, írott források, inventárium, Szádvár

Az egykori Torna vármegye területén, napjainkban Borsod-Abaúj-Zemplén megye egyik északi határszegletében, Szögliget település közelében emelkedő Szádvár erődjét 1567. január 14-én foglalták el Lazarus von Schwendi felső-magyarországi főkapitány csapatai.¹ A Bebek család magánbirtokaként ismert vár ezt követően, immár királyi várként, a végvárrendszer második vonalának részét képezte. Fenntartását, katonaságának fizetését, védműveinek karbantartását az 1567 áprilisában Schwendi által létrehozott Szepesi Kamarának kellett volna megoldani. Ezt a feladatot, egyre csökkenő mértékben és intenzitással, a hivatalból egy évtizedig tudta csak ellátni, majd javasolták az uralkodónál Szádvár zálogba adását.

Erre 1579-ben került sor, mikor az erősséget, részben elmaradt fizetésének fejében, Hans Rueber von Püchsendorf felső-magyarországi végvidéki és kerületi főkapitánynak (1568–1584) zálogosították el 24 000 rajnai forint értékben. A várat és uradalmát a 17. század folyamán egészen annak pusztulásáig különböző, legtöbbször egymással pereskedő zálogbirtokos családok, majd Thököly Imre kurucai tartották kezükben. 1685-ből már ismert olyan forrás, ami a vár fölöslegességét hangsúlyozza: „Satt War so zu demoliren, undt extra statum defensionis zu sezen erachtet worden sein.”² 1686 tavaszán aztán a bécsi Udvari Haditanácsban végleg döntöttek Szádvár elrontásáról. Ez meg-

1 Szádvár történetére vonatkozóan részletesen lásd: DÉTSY Mihály: Egy ismeretlen magyar vár – Szádvár. *A Herman Ottó Múzeum Évkönyve*, VIII (1969) 143–186., majd ez némiképpen kiegészítve: DÉTSY Mihály: *Szádvár*. Miskolc–Perkupa, 2004.

2 Honvédelmi Minisztérium, Hadtörténeti Intézet és Múzeum, Hadtörténelmi Levéltár, VII. (Gyűjtemények), 201. (Török kori gyűjtemény), No 1686/1., p. 15. Szövegkiadása: *Lotharingiai Károly hadinaplója Buda visszafoglalásáról – 1686*, sajtó alá rendezte, fordította MOLLAY Károly, Budapest, 1986.; Az idézett szöveg fordítása a kötetből (p. 101.): „Szádvár lerombolása és védelmi állapoton kívül helyezése.”

lehetősen váratlanul mehetett végbe: az 1674-től részbirtokos Esterházy Pálnak arról jelent elszámolásában a provizor, hogy 1686. április 20-án még a dobokra való marhabőrrre költenek, de 26-án már: „Sadvarának elhányatásakor, a' kályhás kemencét, s az ablakok vasait leszedetvén a' kőmívessel, fizettem munkájaért fl. – den. 30”.³

Egy-egy középkori, illetve késő középkori várunk életének pontosabb rekonstruálásában nagy jelentőséggel bírnak az erődítmény fegyverzetéről, felszereléséről, berendezési tárgyairól, élelmiszerkészletéről készült inventáriumok. Ezekből a pillanatfelvételekből szerencsés esetekben megismerhetők az egyes védművek, az épületek váron belüli elhelyezkedése, topográfiai rendszere, megállapítható a tüzérségi eszközök mennyisége, minősége. Kultúrtörténeti szempontból a leltárakban rögzített mindennapi használati eszközök, berendezési tárgyak, felhalmozott élelmiszerek érdemelnek figyelmet.

Jelen forrásközlésben, az általunk eddig megismert 19 leltárat adjuk közre, melyeket 1570 és 1685 között vettek fel. A 16. század végéről öt német nyelvű, míg a 17. századból tizenkét, olykor kevésbé részletes, de magyar nyelvű összeírás maradt ránk. Utóbbi források egyes részleteit, elsősorban a helyiségadatokra koncentrálva, Détsky Mihály közölte 2004-ben megjelent kismonográfiájában.

A KÖZREADOTT LETÁRAK RÖVID TÖRTÉNETI HÁTTERE

1. forrás: az 1570-ben, bécsi Udvari Haditanács utasítására készített fegyverzet- és muníció-összeírás egy nagyobb, Felső-Magyarország összes királyi várát érintő leltár részeként készült.
2. forrás: az Udvari Haditanács által elrendelt, 39 vár adatait tartalmazó, nagyszabású felmérés során készített fegyverzet- és felszerelés-összeírás, mely az 1577. évi nagy haditanácskozás kiegészítő anyagaként készült.
3. forrás: a Szádvárra kiutalt fegyverzet- és felszerelés összeírása, mely a vár hadszertárosa készített 1583 végén.
4. forrás: az 1593. augusztus 24-én kelt adománylevél szerint a várat Dersffy Ferenc királyi főpohár-

nok veszi zálogba.⁴ A hat nappal később keltezett összeírás ezzel az eseménnyel hozható kapcsolatba. 5–6. forrás: Az 1596. december 31-ére keltezett fegyver- és muníció-összeírás eredete bevezető szöveg hiányában pontosan ismeretlen, de nagyfokú szövegegyezést mutat a négy évvel később, 1600. július 31-én felvett hasonló tartalmú inventáriummal. Utóbbi leltárat a Szepesi Kamara élére újonnan kinevezett Hans Rueber utasítására készítették el. Valószínűsíthető, hogy a korábbi összeírás is egy személyi változással, talán az utóbbi forrás bevezető szövegében említett Georg Illenfeld leköszönő kamarai elnök 1596-os kinevezésével állhat összefüggésben.

7. forrás: Csáky István volt erdélyi főkapitány Bocskai István erdélyi fejedelemtől kap megerősítést Szádvár újbóli birtoklására. A hitlevél Csáky által történt aláírását (1605. június 5.) követően készült el a vár leltára, 1605. június 15-én.⁵ A forrásszöveg muníció-összeírás részének fennmaradt olyan példánya is, amelyre feljegyezték a Bocskai hadjáratához elvitt lőszereket.

8–9. forrás: Rákóczi Zsigmond 1608 tavaszán lemondott erdélyi fejedelmi címéről Szádvár és Sáros uradalmiért cserébe. 1608. március–április fordulóját új birtokán, Szádváron tölti, a muníció-összeírást, illetve az inventáriumot ehhez kapcsolódóan készíttethette.⁶

10. forrás: a szádvári uradalom 1650 körülnek tartott,⁷ de a benne szereplő községi bírók megyei adójegyzékekkel való összevetése alapján 1648-ban keletkezettnek tekinthető, a birtokszerző Csáky István fia, László részére készült urbáriumának a vár szűkebb és tágabb környezetét leíró bevezető részlete.

11. forrás: 1674. elején Csáky László és testvére, Pál a szádvári uradalom bizonyos részeit Esterházy Pál semptei főkapitánynak adták el. Az inventáriumot ezen jogi aktus részeként vették fel.⁸

12–13. forrás: Csáky Pál 1671-ben Batthyány Borbálának, Forgách (III.) Zsigmond özvegyének zálogosítja el Szádvárat és uradalmának felét. A Csáky testvérek fentebb említett, Esterházy Pál felé történt adásvétele Borbála asszony tiltakozása ellenére valósult meg. Ez a két forrásunk az özvegy utasítására készült 1674 novemberében és 1675 februárjában.⁹

3 Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára, P 1837 (Kellemesi Melczer család levéltára; Rokon és idegen családok), Fasc. 13., No 1., p. 12.

4 DÉTSHY 2004, 17, 42–43 (40).

5 DÉTSHY 2004, 18, 26, 44 (47–48), 50–52 (86). A szövegét betűhív átírásban közli, néhány olvasati bizonytalansággal.

6 DÉTSHY 2004, 18, 26, 45 (53), 52–54 (86). Az inventárium szövegét (kihagyásokkal) betűhív átírásban közli.

7 DÉTSHY 2004, 32, 33, 57–58 (92). A szövegét betűhív átírásban, kisebb kihagyásokkal közli.

8 DÉTSHY 2004, 22–23, 26, 47 (73), 54–55 (87). A szövegét betűhív átírásban, kihagyásokkal közli.

9 DÉTSHY 2004, 22–23, 26, 47 (74), 55 (88). Mindkét szövegéből a helymegjelöléseket betűhív átírásban, kivonatosan közli.

14. forrás: Csáky Pál 1668 szeptemberében feleségének, Czobor Mária Reginának köti le a szádvári uradalom egy részét. Az 1677. évi inventárium a Czobor-birtokrész irányításával megbízott Szentmiklósy György tiszttartó beiktatásakor készült.¹⁰

15. forrás: Radosticz Gergely, Torna vármegye helyettes szolgabírája Czobor Mária Regina és gróf Esterházy Pál részbirtokosok kérésére elkészíti Szádvár 1680. év eleji elég szerény munitió-összeírását.

16. forrás: Thököly Imre kuruc csapatai Szádvárt és tartozékait 1682 januárjában foglalták el. Január és február fordulóján Czobor Mária Regina részbirtokát visszajuttatta az asszony kezére. 1682 szeptemberében, Becskeházy Zsigmond tiszttartó kinevezésekor készült Thököly utasítására az összeírás.¹¹

17. forrás: a Szepesi Kamara megbízásából 1682 novemberében Magyar István Torna megyei alispán által készített leltár.¹²

18–19. forrás: Thököly Imre utasítására Szentmiklósi György, Torna vármegye szolgabírája, Almási János aljegyző és Malatinszky Gábor, Thököly komornyikja által készített leltár és fegyverösszeírás 1685. március közepéről.¹³

A SZÖVEGKÖZLÉSRŐL

A több mint egy évszázadot átfogó tizenkilenc szöveg különböző kezekről származik, közöttük találunk kamarai és vármegyei tisztviselőket, olykor az uradalom (részbirtok) elöljáróit. Ebből következően a szövegek különböző igényességgel és minőségben készültek. A német, magyar (és latin részletekkel bíró) forrásszövegek közlésénél az újkori szövegek átírására vonatkozó ajánlást¹⁴ igyekeztünk megtartani, a főbb szabályokat, esetleges eltéréseket az alábbiakban foglaljuk össze.

Általánosan elmondható, hogy az átírásakor a kis- és nagybetűk használata a mai helyesírást kö-

veti, ahogy a központosítás is. A rövidítéseket szögletes zárójelben oldottuk fel, a közkeletű, gyakran előforduló rövidítéseket (pl. mértékegységek) a rövidítésjegyzék tartalmazza, továbbá magyaráztuk a forrásokban előforduló mértékegységeket is. A személy- és földrajzi neveket betűhív átiratban szerepeltettük. Az iratok olvasását nehezítő, kevés számú papírhibára a lábjegyzetben, szögletes zárójelben hívtuk fel a figyelmet.

A német forrásokat fordításban is közöljük. A főneveket csak akkor írtuk nagy kezdőbetűvel (természetesen a mondat-, cím- és tételsokezdő nagybetűt ide nem értve), ha tulajdonnévként szerepelnek. Az egybe- és különírt szavak a kútfőben szereplő alakban szerepelnek az átírt szövegben. Az i és u betűket hangérték szerint írtuk át (pl. Puluer helyett Pulver), a kettős mássalhangzókat általában abban az esetben hagytuk meg hosszúnak, ha az előttük álló magánhangzó hosszúra utalnak.

A magyar nyelvű forrásokban az egybe- és különírást a mai helyesírás szerint alkalmaztuk. A hasonulásokat, továbbá a mai kanonizált helyesírást nem követő szóalakokat a szöveg hangulata miatt megtartottuk, ugyanakkor a következtlenül használt rövid és hosszú magánhangzóknál a tájnyelvet, illetve a ma beszélt alakot igyekeztünk követni. A néma h-t elhagytuk, a cz és ts betűpárt a mai kiejtésnek megfelelően átírtuk (kivéve a németből – Zeughaus – átvett czejt/czajgház esetében). A szokatlan szóalakokat, egyes magyarázatot igénylő kifejezéseket, továbbá a főként latinból átvett szavak, olykor teljes mondatok jelentését lábjegyzetben oldottuk fel, illetve magyaráztuk. Segítendő az olvasást, minden forrásnál újrakezdtük a szómagyarázatokat, azonban mindig csak a kifejezés első előfordulása került a lábjegyzetbe.

Végül itt köszönjük meg Gyulai Évának a latin nyelvű és Domokos Györgynek a 3–5. számú német nyelvű források teljeskörű átírásában és a fordítások lektorálásában nyújtott önzetlen segítségét.

10 DÉTSHY 2004, 22, 26, 47 (71), 55–56 (88). A szövegből a helymegjelöléseket betűhív átirásban, kivonatosan közli.

11 DÉTSHY 2004, 23, 26, 48 (78), 56 (88). A szövegből a helymegjelöléseket betűhív átirásban, kivonatosan közli.

12 DÉTSHY 2004, 26, 56 (88).

13 DÉTSHY 2004, 26, 56–57 (89). Utóbbi szövegét betűhív átirásban, kivonatosan közli. A munitió-összeírásra vonatkozó rész korábbi kiadása: SZILÁRDY ÁRON–SZILÁGYI SÁNDOR: *Török–Magyarkori Allam-Okmánytár* VI. Budapest, 1871. 526–529. Majd a teljes leltaré (1605-ös téves dátummal): SZENDREI JÁNOS: Párhuzam négy magyarországi vár hadi fölszerelése között a XVI-ik és XVII-ik században. *Ludovica Akadémia Közlönye*, 20 (1892) 934–936.

14 Soós István: Javaslatok az újkori magyarországi latin és német nyelvű források kiadására. *Fons*, 7 (2000/1) 81–89.; BAK Borbála: A XVI–XVIII. századi magyar nyelvű források kiadásának kérdései. *Fons*, 7 (2000/1) 91–137.

FORRÁSOK

1.

A KIRÁLYI KAMARA MUNÍCIÓ-ÖSSZEÍRÁSA

(1570)

[ÖStA KA AFA 1570/11/2, fol. 11v–12r (eredeti, német nyelvű irat, füzetben)]

[borító] Particular auszug alles geschuz und munitio im Obern Crais Hungern von dem 70ist[en] jar[en]

[11v] Sadtwar

Schlangen		2
geschmidt eysene khugeln	1000	
Falckhonen		2
eysen geschmidte khugeln	1133	
Falckhonet		4
eysen geschmidte khugeln	3600	
Suma stuckh auf redern		8
Metthall an ein zerprochene stuckhl ungeferlich bey	10 c	
Eysen geschmidte khugeln zu welchen khainn stuckh alda verhanden zu zway und dritthalb pfundt schwär	237	
Modell zu falckhonen khugeln	1	
Toppellhaggen, deren 5 ungeschiefftet		50
Khugeln darzu	3889	
Zerprochene ror	2	
Hannndror der khurzen pöttstoln genandt, deren 4 ungeschiefftet		38
Eyserne khugeln darzu	500	
Model zum khugelgiessen	4	
Hannndror der lengern		23
Pulverflaschen der gutten neuen 1 par, mer der schlechten numbergisch[en] 15 par		64
Zindstrickh ganze puschem		
Pley	5 c 105 l	
[12r] Zeug pulver	19 c 35 l	
Khierndt pulver	3 c 36 l	
Salitter	60 l	
Schwöfell	2 c	
I[tem] ettliche ungefuelte secklin od[er] ladung zu den schlangen, falckhonen und falckhonet		77
Landtsknecht rustung		6
Lange landtsknecht spieß		70
Hellepartten		16
Tarda od[er] heydockhenspieß		10
Passauerische paydenhenderr		21
Gutte neue guerteln, darzu sampt iren beschlagenen gehenen		21

* * *

[borító] Részletes kivonat minden lövegről és löszerről Felső-Magyarországon az [15]70. évből

[11v] Száadvár

ágyú [kígyó] ¹⁵		2
kovácsolt vasgolyó	1000	
falkony		2

15 Személynévből eredeztetett elnevezés, mellyel a tábori ágyúk legnagyobb méretű csoportját jelölték.

<i>vasból kovácsolt golyó</i>	1133	
<i>falkonéta</i>		4
<i>vasból kovácsolt golyó</i>	3600	
<i>a mondott lövegek összesen</i>		8
<i>bronz egy törött lövegből, körülbelül</i>	10 mázsa	
<i>vasból kovácsolt golyók, amelyekhez nincs ágyú, két és harmadfél font súlyú</i>	237	
<i>golyóöntőforma a falkonygolyóhoz</i>	1	
<i>szakállas, amiből ötnek nincs ágyazata</i>		50
<i>golyó hozzá</i>	3889	
<i>törött [puska]cső</i>	2	
<i>Kézipuska, amelyet rövid puskának neveznek, amiből négynek nincs ágyazata</i>		38
<i>vasgolyó hozzá</i>	500	
<i>minta a golyóöntéshez</i>	4	
<i>puska, amely hosszabb</i>		23
<i>lőporos palack, ami jó, új 1 pár, továbbá roszsz nürnbergi 15 pár</i>		
<i>kanóc, egészköteg</i>		64
<i>ólom</i>	5 mázsa 105 font	
[12r] <i>szertári [lő]por</i>	19 mázsa 35 font	
<i>szemcsés lőpor</i>	3 mázsa 36 font	
<i>salétrom</i>	60 font	
<i>kén</i>	2 mázsa	
<i>továbbá néhány töltetlen zsákocská, avagy töltet ágyúhoz, falkonyhoz és falkonétához</i>		77
<i>landsknecht-vértezet</i>		6
<i>hosszú landsknecht-pika</i>		70
<i>alabárd</i>		16
<i>dárda vagy hajdúpika</i>		10
<i>passaui kétkezes [pallas]</i>		21
<i>jó, új hevederek, ehhez való vasalt függesztőszíjaikkal</i>		21

2.

A KIRÁLYI KAMARA MUNÍCIÓ-ÖSSZEÍRÁSA

(1576)

[ÖStA KA AFA 1576/13/2 fol. 53. (eredeti, német nyelvű irat, kötetben)]

[kötéstábla] Offension und defension beratschlag ordnung von iro fürstl[ichen] dürchl[aut] Erzhörzog Earls hochsell[igen] Gedechnüß
in offnen khrieg des Tierkhischen Khaißer anzug betre[ffend]
von 1576. Jahr[en]

[53r] Sattwär

Quartierschlang[en]	2	Khug[eln]	1000	Verierdte	196
Valkhanen	2	Khug[eln]	1133	Verierdte	24
Valkhonet	5	Khug[eln]	1561	Verierdte	109
Contur ¹⁶ haggen	4	Kh[ugeln]	819		
Toplhaggen	117	Kh[ugeln]	5923		
Pettölln	38	Khug[e]ln	965		
Handröhr	14				
Allerlay pulffer	35 cent. 99 lb				
Pley	7 cent. 56 lb				

* * *

16 Feltehetően elírás a „Centner” szó helyett.

[kötéstábla] *Támadások és védekezések tanácskozási rendje hercegi öfensége, a birodalmi főherceg grófjának boldogemlékezetű megemlékezése a folyamatban lévő háborúba bevonuló török császár vonatkozásában az 1576. évtől*

[53r] Szádvár

<i>negyedes kígyó</i>	2	<i>golyó</i>	1000	<i>selejtes</i>	196
<i>falkony</i>	2	<i>golyó</i>	1133	<i>selejtes</i>	24
<i>falkonett</i>	5	<i>golyó</i>	1561	<i>selejtes</i>	109
<i>„nehéz” szakállas puska</i>	4	<i>golyó</i>	819		
<i>szakállas puska</i>	117	<i>golyó</i>	5923		
<i>pisztoly</i>	38	<i>golyó</i>	965		
<i>puska</i>	14				
<i>mindenféle löpor</i>	35	<i>mázsa 99 font</i>			
<i>ólom</i>	7	<i>mázsa 56 font</i>			

3.

SZÁDVÁR HADSZERTÁROSÁNAK MUNÍCIÓÖSSZEÍRÁSA

(1583. december 31.)

[MNL, OL, E 211, Ser. II., 30. t., fol. 104–107. (eredeti, német nyelvű irat)]

[104r] Mein Marxen Stamb Röm[ischen] Khay[serlichen] M[ayes]t[ät]
etc. zeugwarth auf Saydtwäyr, empfanng und aufgab munition
von ersten januarii biß letzten december anno etc. dreyundachtzigisten

[105r] Emphanng und außgab munition mein Marxen Stam zeugwardt auf Saitwayr, vom esten januarii biß den letzten decemb[er] a[nno] [15]83.

Emphang handtrohr

Dem letzten januarii a[nno] etc. [15]83 von Irer Khay[serlichen] M[ayestat] etc. Obristen Zeugemaisterambts Leütenambt, herrn Andreen Illenfeldt in mein verwaltung ubernomen handtrohr der gueten mit schwanbschlossen sambt angehorig[en] ladstteckhen, wischer und mödl, zwelf idest 12

/N[ota]. Illenfeldts außgab und sein quittung./

Item der gueten wienerischen pulver flaschen mit irem zintflaschlein zwelf par idest 12 par

/Nb./

Item gekhiendthanndtrohr pulver wiener gewicht 4 c 47 1/4 lb, dan caschaur gewichts 4 c 30 lb. Thuet zusammen acht centen sibenundsibenzig ain viertl pfundt idest 8 c 77 1/4 lb

/Nb./

[105v] Item gezamt pley sechs cent[en] 6 c

/Nb./

Mer der guet und neuen helleparten sechs idest 6

/Nb./

Gleichspals der gueten federspiesß sechs idest 6

/Nb./

Eodie ubernomben und empfangen ein beschlagen ledig quartierschlangen gefäß mit angehorigen redern idest 1

/Nb./

Außgab munition

Handtrohr mit schwamschloss[en]

Dises 83iste jar den khrieges leüten laut veldt khriegs zalmaisters, Michael Pernawers verfertigte quittung mit No 1. In abschlag besoldung geben, sambt irer zuegehörung achte idest 8

/N[ota]. H[errn] zalmaisters quittung./

[106r] Pulver flaschen

Der wienerischen pulver flaschen dem khnechten, laut veldtkhriegs zalmaisters quittung geben fünf par idest 5 par
/Nb./

Helleparten

Deren gleichspals laut veldtkhriegs zalmaisters bekhandtnuß den khriegs leut[en] geben drey idest 3
/Nb./

Federspieß

Ebener gestaldt, laut veldt khriegs zalmaisters bekhandtnuß geben 1
/Nb./

Gekhrindt handtrohr pulver

Dises [15]83iste jar den schützen alda zu unterschiedlichen mallen zu derselben vortl schissen geben, laut quittung mit No 3, sechsund-
sechzig lb idest 66 lb
/N[ota]. Hauptmans quittung./

[106v] Zeugpulver

Dises [15]83isten jar auf warnung und khreütenschuß, laut quittung mit No 2, geben ainhundert fünfzehen phundt idest 115 lb
/N[ota]. Hauptmans quittung./

Pley

Ebener gestaldt den haggen schützen, laut quittung mit No 3, geben ain centen zwelf phundt idest 1 c 12 lb
/Nb./

Schien eüßen

Dises jar uber, zur notturfft des hauß alda, laut quittung mit No 4, geben achtzehen schien eüßen idest 18
/Nb./

Hungerischer stahel

Vermig quittung mit No. 4 zu notturfft des hauß alda geben vier phundt 4 lb
/Nb./

[107r] Zu urkhundt dises hab ich vor gemelter Marx Stamb zeugward disen meinen emphanng und außgab mit meinem gewöndlichen
petschafft und hanndtschrift verfertigt. Actum Saitwayr den lezten decembris a[nn]o dreyundachzig.

[papírfölzetű gyűrűspecset] Marx Stam

* * *

[104r] Általam, Marx Stam, a római császár felsége etc. szádvári hadszertárosa által
a muníciók bevétele és kiadása
az [ezeröttszáz]nyolcvanharmadik esztendő január elejétől december végéig

[105r] A muníciók bevétele és kiadása általam, Marx Stam, Szádvár hadszertárosa által az [15]83. év január elejétől december végéig.

A kézijegyverek bevétele

Az [15]83. esztendő januárjának utolsó napján ő császári fűnsége stb. ezredes hadszertárnokától, Andreas Illenfeld úrtól gondnokságomba vettem
jó puskákat taplós lakattal, a hozzá tartozó töltővesszőkkel, tisztítókkal és öntőformákkal, tizenkettő azaz 12

/Jegyzet. Illenfeld kiadása és az ő nyugtája./

Továbbá a jó bécsi puskapalackokat a felporzóikkal, tizenkét párat, azaz 12 pár
/Nb./

Továbbá puskához való szemcsés löport, bécsi súlyban 4 mázsa 47 1/4 font, további kassai súlyban 4 mázsa 30 font. Összesen nyolc mázsát,
hetvenhét és egy negyed fontot tesz ki azaz 8 c 77 1/4 lb

/Nb./

[105v] *Továbbá az összes ólmot, hat mázsát* 6 mázsa

/Nb./

Továbbá a jó és új alabárdot, hatot azaz 6

/Nb./

Ugyancsak jó tollas pikát, hatot azaz 6

/Nb./

Ugyanekkor átvéve és bevételezve egy vasalt, üres negyedes kígyó ágya a hozzá tartozó kerekkel azaz 1

/Nb./

*Muníció kiadása**Taplós puskák**Ebben az [15]83. évben a tábori hadifizető mester által kiállított 1. számú nyugta szerint a katonáknak zsoldhátralékként [kiadva], tartozékai-
val együtt van**azaz nyolc**/Jegyzet. A fizetőmester úr nyugtája./**[106r] Puskapalackok**A bécsi puskapalack a gyalogoknak, a tábori hadifizető mester nyugtája szerint [kiadva], van öt pár* azaz 5 pár

/Nb./

*Alabárdok**Ezek hasonlóképp a tábori hadifizető mester elismervénye alapján a katonáknak [kiadva], van három* azaz 3

/Nb./

*Tollas pika**Ugyanígy tábori hadifizető mester elismervénye alapján [kiadva], van* 1

/Nb./

*Szemcsés puskalőpor**Ebben az [15]83. évben, a lövészeknek különböző alkalmakkor, a 3. sz. nyugta szerint van hatvanhat font* azaz 66 font*/Jegyzet. A kapitány nyugtája./**[106v] Ágyúpor**Ebben az [15]83. évben figyelmeztető és hírlövésre [kiadva], a 2. számú nyugta szerint, van egyszázötvenöt font* azaz 115 font*/Jegyzet. A kapitány nyugtája./**Ólom**Ugyanígy a lövészeknek [kiadva], a 3. számú nyugta szerint, van egy mázsa tizenkét font* azaz 1 mázsa 12 font

/Nb./

*Sínvas**Egész éven át a ház szükségleteire ugyanott [kiadva], a 4. számú nyugta szerint, van tizennyolc sínvas* azaz 18

/Nb./

*Magyar acél**A 4. számú nyugta szerint a ház szükségleteire ugyanott [kiadva], van négy font* azaz 4 font

/Nb./

*[107r] Ezen hiteles okirathoz én, az említett Marx Stam hadszertáros, ezen bevételeimet és kiadásaimat szokásos pecsétemmel és aláírással
elláttam. Kelt Szádváron, az [ezeröttszáz]nyolcvanharmadik esztendő decemberének végén.**[papírfülzetű gyűrűspecsét] Marx Stam*

4.

A SZEPESI KAMARA VÁRLELTÁRA

(1593. augusztus 30.)

[ÖStA, FHKA, HFU, RN. 60., Konv. 1593. nov. után, külön, fol. 36–41. (egykorú egyszerű másolat, német nyelvű irat); másolata: ÖStA, FHKA, HFU, RN. 60., Konv. 1593. dec., fol. 788–795.]

[36r] Zadwar

Inventarium und beschreibung aller und jeden ligenden güetter, einkhumen, munitiön und khriegs rüstung, farnuß, haußratt, auch profiantsorten, der herrschafft und vesztung Zadwâr, welche den 30. Augusti im 93[sten] jar, auf gnedigiste verordnung und beuelch der Röm[ischen] Kay[serlichen] M[ayesta]t etc. und f[ü]r[sten] d[u]r[ch]lauchtigsten Mathiasen Erzherzog[en] zu Österreich, durch die hochwürdigen, auch edle und gestrenge herrn Martinum Pethe bischoffen zu Wardein, höchstgedachter irer M[ayesta]t Ratt Nicolaum Orlle Ziberischen Cammer Rath und Ulrich Franz Rotthuet mustermaister, in Obern Craiß der Cron Hungern, alß hierzu verordnete com[m]issarien, auß handen der herrn Rueberischen erben, dem wolgebornen herrn Franz Derßfy von Zerdahel etc. Auf vorgehende durch in gelaistete aids pflicht, im nahmen Irer M[ayesta]t etc. eingeraumbt und überantwort worden.

Erstlichen vermüg urbari, daß hauß sambt allen dazugehörigen gebeuen, dörrfern, ligenden grundunderthanen und einkhomen.

Dann alles geschüz, munitiön und khriegsrüstung, welche zeugwarth laut hierüber geförttigten inventory underhanden und zuuerhaiten hatt.

Item die mayerschafften und ganze vexung dises lauffenden 93sten jars, wintter und sommer [36v] betraidt, hew altes in ainem rhober 23 claffter neues in zwayen rhöbern in ainem 17 ½, in andern 19 claffter des khünfftige wein lösen und Sandt Michaelis zinß.

	In deß hauptmanß zimmer	Neünundzwainzig latten
Zwen grosse tisch		Ein ofen
Zwen khlaine tisch		Zway grosse glaßfenster
Drey angeschlagene rahmen		Im speißgewelb
Ain khlaine almer		Salz funfzig pfundt
Drey guett glaßfenster		Ain runder grosser preu khessel wirdt nicht gebraucht und ist schadhafft
	In der khuchl	Ain khupfferner khessel, so man zur schaff mülch braucht
Ain tisch		[37v] Ain aller khupffernerer prandtwein topf
Zwo almern		Ain beschlagen schüßel futter
	Im Saal	Ain lang eisern prunkhetten, jezt im undern prunen
Zwenn tisch		Ain alte khetten auß der obern cistern
Vier benckhe		Zwen eissern prandtrösst
Vier stüle		Ain par überzogne hörtrumeln
Ain grosser hangleichter		Ain eisern ring, daran man fleisch henggt
Ain grosser ofen		Ain eisern gaisßfueß
Vier glaßfenster		Ain eisern scheiben zur cistern
	In der frauenstuben	Alt eisen von ainem alten wagen
Ain tisch		Zwen eisern ring zum meelbaum anzug
Ain spannbeth		Ain neues blat zu ainem schareisen
[37r] Drey rahmen		Zway alte pflueg eisen
Zway genüete guette glaßfenster		Zway eisern clamern zum prun
	Inß hauptmanß kheller	Ain spiz khrampen
Zwo schrott laittern		Ain altes spansail
Ain schenckh tisch		Zwo alte prözen, sambt ein marchschloß
	Im losament oberhalb gedachten khellers	Vier par eisern springer, darunder zwo zubrochen
Ain tisch		Ain treibeisen zum mülstain
Ain panckh		Zwo messing pippen
Zwo angehöffte rahmen		Ain alte khupffene schalwag, sambt iren eisern wag palckhen
	In der obern cistern	Ain trog
Ain eisserne khetten, sambt zwayen wasser ampern		Drey beschlagene prün emper, seer zerproch[en]
	Ins hoffrichter stuben	[38r] Ain prunsail so im undern prun am zug ist braucht, nachmalß aber zu khurz worden und dem nach an Jezo ein neues erkhaufft, so lenger funfhundert khlain eissern clamerl
Zwen tisch		Ain alt eisern reütter
Ain himel pött		
Ain stuel		
Sechs hülzerne täller		

Drey lähre khueffen
 Ain alt eisern truchen
 Ain hülzen druchen one deckhel
 In der grossen stuben der hoffrichterey
 Ain eissern traidt reittern
 Ain beschlagener khübl
 Ain hülzene wein preß, die wierdt nicht gebraucht
 Ain schleiffstain
 In deß hofrichters stuben oder zimmer
 Ain marchschloß
 Ain khübl
 Zway lähre vaßl
 In deß hofrichters kheller
 Ain schenckhfaß
 Ain schenckh amper
 Drey hülzene ziment, alß ein pindt, ein halb, ein seidl
 Ain zapffamper
 Drey undersez schäffel
 [38v] Zway einlaß
 Drey schrott laittern
 Ain khupfferner trachter
 Zwen zapf porer
 Ain lähres vaßl
 Ain marchschloß
 Im stübel ober deß khellers
 Ain tisch
 Ain spanpeth
 Ain panckh
 Im profiandt kheller
 Ainhundertundsechzig laib brott
 Ain khupffene schalwag mit iren eissern palckhen
 Ain centen achtundzwainzig eissen gewicht
 Dreyunddreissig pfundt groß gewicht
 Acht beschlagen hülzen wag, sambt iren schallen und khetten
 Neün bier khueffen
 Ain fül vassel
 Ain undersez schäffel
 Ain schenckh faß
 Zwen zapfamper
 Ain hülzin bindtmaß
 Ain eisen raif
 Fünf schrottlaidtern
 [39r] Ain alt einlaß sail
 Ain sail zum schlachten
 Ain panckhschaber
 Ain marchschloß
 Ober deß profiandt khellers
 Ain beschlagen wägelein
 Ain marchschloß
 Im türckhen loch
 Drey lähre khueffen
 Vier marchschloß, darunder zway grosse
 Im pachhauß
 Ain grosser pachtrog
 Zween khupfferne khessel
 Ain khupfern schalwag, sambt iren eissern palckhen

Drey pfundt gegossen gewicht, darzu ein viertl cübl
 Ain wasser poting
 Ain schäffel
 Zway harene sib, so nunmehr alt und abgenüzt
 Zwen sechter
 Zwelf laden zum brott aufsetzen
 Ain brott trog
 Achtunddreissig geschnitten halb paum zur stuben
 [39v] In deß predicanten losament
 Ain tisch
 Ain spannbeth
 Ain glaßfenster
 In meel cassten
 Neünzehen ain halb cübl meel in khleiben
 Achtunddreissig cübl khleiben
 Ain grosser doppelter neüer meel cassten
 Ain alter melb cassten
 Ain cübl
 Zway harene sib, so alt und nicht zugebrauchen
 Ain marchschloß
 In zygaischen stall
 Zway zugroß
 Ain wasser zuber
 Ain khueffen
 Zwo halbe khueffen
 Roßmüll sambt iren zugehörigen stainen
 Im brewhauß
 Ain khupfern preü pfannen
 Ain maisch potting
 Zwo grosse potting darunder die ain zu Sig liget in der herrschafft
 kheller
 [40r] Ain einwaich potting
 Ain khüel potting
 Zwen trög und[er] die khuffen
 Zwen züber
 Vier schapffen
 Drey schäffel
 Ain hülzin trachter
 Ain halber khübl
 Ain groß eisern legstangen under die preu pfannen
 Ain eisern khruckhen
 Ain eisern prandtrost
 Vier schrott laittern
 Zwo wasser khueffen
 Ain hopffen seyer
 Ain marchschloß
 Ain zug sambt seinem sailnen, auch unbeschlagen zugwagen
 Die under cistern mit iren khotten, ainem beschlagen amper, und
 einer eisen scheiben
 Item ein marchschloß
 Im neuen stall
 Zway par heulaittern
 Zwölff schaben
 Im mairhoff
 Zwen khäß pressen
 [40v] Zwo eissern khötten

Zway schareisen		Vier pullen
Zwo alte rettern		Ain raifmesser
Drey khötten daran die ochsen ziehen		Ain stain wag
Zway beschlagene wagen radt		Ain khübel
Ain beschlagener wagen		Ain platschloß
Zwo egen, mit halb eisern und halb hülzern zanckhen		Vichso zum Scharos dargegeben aber gleichwoll auf Zadwar
Zway marchschloß		gehört
	Im colchar	Sechzehn melchkhün
Ain grosser khessel		Siben geldte rinder zu drey und vier jaren
Zwen grosse khübl zur milch		Ain stier
Ain vässel		[41r] Zwelff jätige khelber
Ain grosser trog		Vierzig shaff pöckhe
	In der müll	Neünundsibenzig schaffen
Zwen mülstain		Fünffzig gaiß

Zu urkhundt sein beider seits in sigl und handschrift hierunder gestellt. Actum ut supra.

Franziscus Dersfy
Nicolaus Orlle
Ulrich Franz Rotthuet
Andree Zaininger

* * *

[36r] Szádvár

Szádvár uradalmának és erődjének leltára és összeírása minden ingatlanról, jövedelemről, municióról és hadi felszerelésről, ingóságokról, bútorokról/háztartási eszközökről, továbbá az élelmiszerfélékről, amelyek az [15]93. év augusztus 30-án a római császári felség stb. és a hercegi fenség, Mátyás, Ausztria főhercege kegyes rendeletére és parancsára, a főtisztelendő, továbbá nemes és nemzeti Pethe Márton úr, váradi püspök, az említett öfelsége tanácsosa, Orllé Miklós, a Szepesi Kamara tanácsosa és Ulrich-Franz Rotthuet felső-magyarországi mustramester, mint erre kirendelt biztosok által, Rüber úr örökösének kezéből, a tekintetes szerdahelyi stb. Dersffy Ferenc úrnak az eljáró személyek által teljesített eskükötelezettségük öfelsége stb. nevében birtokba adva és rendelkezésre bocsátva.

Először az urbáriumot tekintve, hogy a házak összeírva legyenek, minden hozzá tartozó építményekkel, falvakkal, fekvő telkekkel, alattvalókkal és jövedelmekkel.

Azután minden löveget, löszert és hadi felszerelést, amelynek pillanatnyi értéke ismert, itt ezen elkészült leltár tárgyalja és számba veszi.

Ugyanitt a majorságban és az egész erődben van ebben a folyó, [15]93. évben, telet és nyarat [36v] tekintve régebbi széna egy kazalban 23 öl, az újból két kazalban egyszer 17 1/2, a másikban 19 öl, a jövendő bor beszédendő, ahogy Szent Mihály adója (is).

	<i>A kapitány szobájában</i>	[37r] <i>Három karosszék</i>
<i>Két nagy asztal</i>		<i>Két elég jó üvegablak</i>
<i>Két kis asztal</i>		
<i>Három elhasznált karosszék</i>		<i>A kapitány pincéjében</i>
<i>Egy kis pohárszék</i>		<i>Két rozoga létra</i>
<i>Három ép üvegablak</i>		<i>Egy ácsolt asztal</i>
	<i>A konyhában</i>	<i>Az említett pince feletti szálláson</i>
<i>Egy asztal</i>		<i>Egy asztal</i>
<i>Két pohárszék</i>		<i>Egy pad</i>
	<i>A palotában</i>	<i>Két hozzákapcsolt karosszék</i>
<i>Két asztal</i>		<i>A felső ciszternában</i>
<i>Négy pad</i>		<i>Egy vaslánc, két vizesvödörrel együtt</i>
<i>Négy szék</i>		
<i>Egy nagy csillár</i>		<i>Az udvarbíró szobájában</i>
<i>Egy nagy kályha</i>		<i>Két asztal</i>
<i>Négy üvegablak</i>		<i>Egy mennyezetes ágy</i>
	<i>Az asszonyok házában</i>	<i>Egy szék</i>
<i>Egy asztal</i>		<i>Hat fatányér</i>
<i>Egy nyoszolya</i>		<i>Huszonkilenc deszka</i>

Egy kályha

Két nagy üvegablak

A boltozatos éléskamrában

Ötven font só

Egy kerek, nagy serfőző üst, nem használják, továbbá sérült

Egy rézüst, ami a juhtejhez szükséges

[37v] Egy teljesen réz fazék szeszfőzéshez

Egy faragott étkezőtál

Egy hosszú vasból való kútlánc, most az alsó kútban

Egy régi lánc a felső ciszternából

Két vas sütőrostély

Egy pár bevont üstdob

Egy vaskarika, amelyre a húst akasztják

Egy vas kecskeláb

Egy vas csiga a ciszternához

Ó vas egy régi kocsiból

Két vaskarika a barkócafa felvonóhoz

Egy új lemez egy szántóvashoz

Két régi ekevas

Két vaskapocs a kúthoz

Egy hegyes csákány

Egy régi feszítőkötél

Két régi alkatrészt, egy lakathoz tartozó

Négy pár vasrugó, amiből kettő törött

Egy hajtóvas malomkőhöz

Két sárgaréz hordócsap

Egy régi réz serpenyőmérleg, a hozzá való vas mérlegkarral

Egy tekenő

Három vasalt kútvödör, igen töröttek

[38r] Egy kútkötél, ami az alsó kútban való húzáshoz szükséges, egy-
szer azonban túl rövid lett, és azután Jászón egy újat vettek, így a
hossza ötszáz kis vas láncszem

Egy régi vas rosta

Három üres csöbör

Egy régi vasláda

Egy faláda fedél nélkül

Az udvarbíró nagy szobájában

Egy vas fellépő létra

Egy vasalt kőből

Egy fa szőlőprés, amire nincs szükség

Egy köszörűkő

Az udvarbíró szobájában, avagy lakjában

Egy lakat

Egy kőből

Két üres hordó

Az udvarbíró pincéjében

Egy kocsmai hordó

Egy kocsmai vödör

Három fa mérőedény, úgymint pint, egy feles korsó, egy korsó

Egy csapos vödör

Három zömök véka

[38v] Két leeresztő [kötél]

Három ócska létra

Egy réz tölcser

Két csapfűró

Egy üres hordó

Egy lakat

A pince feletti szobácskában

Egy asztal

Egy nyoszolya

Egy pad

A prófont¹⁷ pincében

Egyszázhatvan kenyérvekeni

Egy réz serpenyős mérleg, a hozzá való vas karral

Egy mázsa huszonnyolc [fontos] vas súly

Harminchárom fontos nagyságú súly

Nyolc veretes famérleg, a hozzá való serpenyőkkel és láncokkal

Kilenc sörös csöbör

Egy teli hordó

Egy zömök véka

Egy csapos hordó

Két csapos vödör

Egy fa pintes mérő

Egy vasabroncs

Öt ócska létra

[39r] Egy régi leeresztő kötélt

Egy kötélt mészárszékhez

Egy mészáros kaparó

Egy lakat

A prófont pince felett

Egy vasalt mázsaácska

Egy lakat

Az ajtócskás veremben

Három üres csöbör

Négy lakat, amiből kettő nagy

A sütőházban

Egy nagy dagasztótekenő

Két rézüst

Egy réz serpenyős mérleg, a hozzá való vas karral

Három fontos öntött súly, ahhoz egy negyedkőből

Egy vizes fazék

Egy véka

Két szörből való szita, ami immár régi és kopott

Tíz mérő

Tizenkét láda a kenyér kelesztéséhez

Egy kenyeres tekenő

Harmincnegyzet félbe vágott fa a szobához

[39v] A prédikátor szállásán

Egy asztal

Egy nyoszolya

Egy üvegablak

A lisztesládában

Tizenkilenc másfeles vetőkőből liszthez

Harmincnegyzet vetőkőből

Egy nagy, dupla új lisztesláda		Az új istállóban
Egy régi lisztesláda	Két pár szénalétra	
Egy köböl	Tizenkét vakaró	
Két szórszita, igen régi és nem használatos		A majorudvarban
Egy lakat	Két sajtnyomó	
	[40v] Két vaslánc	
	Két ekevas	
Két ígás ló	Két régi rosta	
Egy vizes kád	Három lánc, amivel az ökrök vontatnak	
Egy csöbör	Két vasalt kerekes kocsi	
Két félcsöbör	Egy vasalt kocsi	
Lóval hajtott malom a hozzá való kövekkel	Két borona, félig vas, félig fa fogacskákkal	
	Két lakat	A kulcsárnál
Egy réz serföző üst	Egy nagy üst	
Egy keverőfazék	Két nagy köböl tejhez	
Két nagy fazék, amiből az egyik Szögligeten, az uradalmi pincében van	Egy béklyó	
[40r] Egy közös fazék	Egy nagy tekenő	A malomban
Egy hűtőfazék		
Két tekenő a csöbrök alá	Két malomkö	
Két kád	Négy korsó	
Négy csöbör	Egy vonókés	
Három véka	Egy kömázsa	
Egy fa taliga	Egy köböl	
Egy félköböl	Egy zár	
Egy nagy vasrúdállvány a serföző üst alá	Valamiért Sárosnak átadva, azonban mégis Szádvárhoz tartozik	
	Tizenhat fejőstebén.	
Egy vas kitémasztó	Hét béres ökör, három és négy évesek	
Egy vas tűzrostély	Egy bika	
Négy ócska létra	[41r] Tizenkét egyéves borjú	
Két vizescsöbör	Negyven kos	
Egy komlószűrő	Hetvenkilenc anyajuh	
Egy lakat	Ötven anyakecske	
Egy felvonó, a hozzá való kötelekkel, meg a vasatlan állványkocsival		
Az alsó ciszterna a házzal, egy vasalt vödörrel és egy vastárcsával		
Ugyanitt egy lakat		

Kölcsönösen tanúsítják pecséttel és aláírással az alábbiak. Kelt mint fent.

Dersffy Ferenc
Orllé Miklós
Ulrich-Franz Rotthuet
Andreas Zaininger

5.

A KIRÁLYI KAMARA MUNÍCIÓ-ÖSSZEÍRÁSA

(1596. december 31.)

[MNL OL, E 211, Ser. II., 28. t., fol. 24–29. (eredeti, német nyelvű irat)]

[24r] Stuckh auf rödern	Die Junckhfrau und Toppell Teuffl genandt, jede bej 22 c schwer, schiessen zue gleich 6 lb eisen, ire khugel die Junckhfrau 28 und der Teuffl 27 lang, auf iren beschlagnen gefäß und rödern sambt dem ladtzeug.
Quartier schlangen 2	Geschmidte eiserne khugel darzue 1085
Simon Haubizin sein gueß, jede 22 c schwer, darauf d[as] Bebeckhische wappen, schiessen zue gleich 10 lb eisen, bede auf iren beschlagnen gefäß und rödern, sambt zuegehorigen ladtzeug.	
Geschmidte eiserne khugel darzue 1029	
Valckhaunen 2	[24v] Falckhannett 4
	Daß erste wiert mit ainem hasen, d[as] ander hat kheinen zintdöck-

hell, d[as] dritte Illenfelds und d[as] vierte Fridrichs Fleischmanß
guelß, sein zue gleich 10 c schwer, schiessen auch zue gleich 2 lb
eisen, doch die ersten zwaj ane gefäß und rödern, sambt dem lad-
tzeug.

Geschmidte eiserne khugl darzue 3445.

Ainfach valckhannet 1

Wigt 5 c, schuest 1 lb eisen, auf beschlagnen gefäß und rödern,
sambt dem latzeug.

Darzue eiserne khugll 63

Summa stuckh auf rödern

Quarttier schlangen 2

Valckhaunna 2

Toppelt valckhannet 4

Ainfach valckhannet 1

Summa 9 stuckh

[25r] Zue diesen obemelten stuckhen sein prozen 2

Lohn widen 2

Zug wagen 2

Ladtzeug 1

Verirrte singerin khugel 9

Handt geschuz

Centner haggen 4

Toppell haggen 112

Pettstollen 34

Eiserne schrödt mit pley uberzogen 1913

Mödl darzue 10

Toppel haggen pöckh 25

Handt rohr schwanben schlossen 1

/Ut invent[aris] ad signat[us] it[em] raytt und mangl de a[nn]o

[15]96./

Ein plosen lauff fur ainem feurschloß 1

Nürnberggerische pulffer flaschen 3 /paar/

/Ut sup[r]a./

Eiserne toppell haggen khugell 9071

[25v] Pulffer und pley

Zeug pulffer wiener gewicht 11 c 18 lb

Hanndt rohr pulffer wiener gewicht 3 c 74 lb

Zindt pulffer wiener gewicht 1 c 1 lb

Hanndt rohr pulffer caschauer gewicht 48½ lb

/Ut inventar[is] ad signat[us] und raytt de a[nn]o [15]96./

Pley caschauer gewicht 1 c 67 lb

/Ut sup[r]a./

Russtung und wehren

Copia an eisen idest 1

Föder spieß ain idest 1

Helle partten aine idest 1

Khnöbl spieß sechs idest 6

Morgenstern funfzig idest 50

Lang landts khnechtische spieß vier und sechzig idest 64

Darda zehen idest 10

Landts knechtische rüstung drej idest 3

Passaurische beden hender ailf idest 11

Stuerm hüet drej und zwanzig idest 23

Lüderne pulffer söckh zehen idest 10

[26r] Gemacht feurwerch

Getauffte stuerm kranz drej idest 3

Ungetauffte stuerm kranz sechs idest 6

Getauffte stuerm spieß vier idest 4

Ungetauffte stuerm spieß zwen idest 2

Ungetauffte stuerm khugell vier idest 4

Ungetauffte stuerm kholben fünf idest 5

Gefülte stuerm häfferl mit widerhackhen drej idest 3

Gefülte stuerm häfferl zwej und neunzig 92

Getauffte pöch kränzl drej hundert drej und funfzig idest 353

Feurwerckhzeug

Schwarz pöch vier und sechzig pfundt idest 64 lb

Schwebell ain zenten zwaj und sechzig pfundt 1 c 62 lb

Lemb eisen ain tausent zwaj hundert 1200

Mörssell von methall sambt dem stössell ainem idest 1

Platten und schuech zum pulffer machen drej paar idest 3 paar

Khupfferne khössell zum feurwerckh

und sallitter sieden, darunder nuer zwen

zue gebrauchen, die ndern schadhafft, ailf idest 11

[26v] Angefulte feur lampen, neun

und dreissig idest 39

Ungefulte feur lampen dreissig idest 30

Eiserne stangen zum feurwerckh

anhenckhen acht idest 8

Pöch ringell vier und sibenzig idest 74

Feur hackhen vier idest 4

Verglaste lattern aine idest 1

Khupfferne schallwag aine idest 1

Terpentin ain und sechzig ainhalbß pfundt idest 61½ lb

Zindtstrickh drejzehen puschen idest 13 pusch[en]

/Ut invent[aris] ad signat[us] und raytt de a[nn]o [15]96./

Stachell und eissenwerch

Hungerischen stachell sechs und dreissig pfundt idest 36 lb

Schin eisen ain und zwainzig idest 21

Allerlej altes eisenwerckh von

zerschlagnen gefäß und rödern, zwen

centen funf und neunzig pfundt idest 2 c 95 lb

Valckhaunen leg eisen zwaj idest 2

Eiserne khierchen creuz ains idest 1

Eiserne prunhaggen ain idest 1

Eiserne kloben sambt ainer mössingen

scheiben aine idest 1

Proz negell drej idest 3

Proz ketten sibem idest 7

Lange prun ketten aine idest 1

Valckhauna modl ainer idest 1

Khupfferne wanne aine idest 1

[27r] Waag palckhen sambt seinen

angehörigen khupfferne schallen,

neben zwaien beschlagnen hüllzern schallen aine idest 1

Schanz und pröchzeug			
Braidt hauen sechs und funfzig	idest 56	idest 100	
Reutt hauen drej und sechzig	idest 63		
Eiserne schauffeln drej und sibenzig	idest 73		
Spiz krampfen drej und sibenzig	idest 73		
/Diese 73 spiz krampffen sindt zwar in invent[aris] ad signat[us] ausgelassen, weil aber solche dem Niclas Jacob p[er] mangl ausgestellt, hatt sich er Illenfeldt (laut quitt[entia] N. 11.), die selben p[er] empff[ang] zuuerraytten erbotten, wie dan[n] allhier geschehen./			
Eiserne gabl aine	idest 1		
Krazen zwo	idest 2		
Renstangen funf	idest 5		
Geiß fues zwen	idest 2		
Pöckh eisen ain hundert drej und sechzig	idest 163		
Eiserne keillen sechs	idest 6		
Hauen feustling sechs	idest 6		
Raiß eisen ains	idest 1		
Plezen vierzehen	idest 14		
/Scheibtruchen zwey und zwanzig	idest 22/		
Saill werckh			
Alte zug saill zwaj	idest 2		
Anhab saill funf	idest 5		
Pindt schnier vier puschen	idest 4		
[27v] Allerali munition sachen			
Beschlagne quarttier schlangen gefäß			
sambt den rödern ainß	idest 1		
Beschlagne sadlwagen rath ainß	idest 1		
Toppelt valckhanner rath ainß	idest 1		
Hülzerne zug zum stain aufziehen	idest 1		
Felgen, so fast verdorben und gar nix			
mer wert, zwej hundert und fierzig	idest 240		
Spaichen, so auch gar verdorben sechzig	60		
Zug almer aine	idest 1		
Unbeschlagne axen vier	idest 4		
Naben zwo	idest 2		
Heeb zueg, so fast verdorben ainer	idest 1		
Beschlagne creuz darzue, zwaj pare	idest 2 par		
Wag stöckh, ane eisen, sechs	idest 6		
Schlaifpen aine	idest 1		
Liderne wasser emper zehen	idest 10		
Beschlagne stuerm laitter aine	idest 1		
/Die aine sturmleiter ist dem Nicolaß Jacob (wie auch die volgenden 2 kholben zum ladschauffeln) p[er] mangl vergeschrieben./			
[28r] Unbeschlagne stuerm laittern aine	idest 1		
Thörr taffeln sechs	idest 6		
Schleufstain, so nix mer wert, ainer	idest 1		
Schienn pretter drej	idest 3		
Wagner stockh ainer	idest 1		
idest 100			
idest 2			
idest 1			
/Allhier sollen auch 2 kholben zum latschauffeln stehen./			
Ain almer mit vier thiern	idest 1		
Zeug oder gefäß truhen drej	idest 3		
Plañ palgg zwen	idest 2		
Marckh schloß drejzehen	idest 13		
Heeb zug sambt zuegehorung ainer	idest 1		
Aichene pretter sechs	idest 6		
Schmidt werckh zeug			
Toppelter plaß palg ainer	idest 1		
Werckh hamer zwen	idest 2		
Vorschlag zwen	idest 2		
Allerlej zangen drej	idest 3		
Eiß eisen ainß	idest 1		
Schmidt ampaß ainer	idest 1		
[28v] Zimmer leut werckh zeug			
Alte holz hackhen vier	idest 4		
/Diese 4 holz hacken sindt a[nn]o [15]97. dem zeugw[art] zu Caschaw ubergeben./			
Alte panndt hackhen vierzehen	idest 14		
/Deren pandthacken 13 auch nach Caschaw geschickt, Rest 1./			
Schrott hackhen zwo	idest 2		
/Auch diese 2 schrotthacken mehrgedachten zeugwart ubergeben./			
Döckh paill funf	idest 5		
/Dieser deckbeil 4 saidt auch a[nn]o [15]97 dem zeugw[art] zu Caschaw ubergeben, rest 1./			
Zimer hackhen zwo	idest 2		
/Von diesen zimerhacken ist auch ainer nach Caschaw uberschickt, rest 1./			
Nabinger zehen	idest 10		
Span sag aine	idest 1		
Füeg hobell ainer	idest 1		
Faust höbell zwen	idest 2		
Leusten höbell sechs	idest 6		
Stemb eisen vier	idest 4		
Falz höbell zwen	idest 2		
Schindell höbell ainer	idest 1		
Raiß messer ainß	idest 1		
[29r] Khupfferne plech zue ladschauffl			
neunzehen ain halbß pfundt	idest 19½ lb		
Rotte zimmer farb drej pfundt	idest 3 lb		
Schlosser werckh zeug			
Schlosser werckh zeug, wie man den			
auf der panckh braucht Kholben zue			
toppel haggen außziehen	idest 1		

Dessen zue warhen urkhundt hab ich, Georg Illenfeldt, Röm[ischer] Khay[serlicher] M[ajestä]t [etc.] zeugwarth zue Sadtwarri diß inventarium mit meiner aignen hanndtschrifft und petschafft verferdiget. Actum Sadtwar, den lesten december, a[nno] [15]96.

G[eorg] Illenfe[ldt m. p.]¹⁸ [gyűrűspecst]

* * *

[24r] Kérekén [álló] ágyúk	Hozzá tartozó öntőforma	10
Negyedes kígyó 2	Szakállas[hoz való] puskavilla	25
Simon Haubitz öntötte [ezeket], mindegyik súlya 22 mázsa, a Bebek címer rajtuk, egyaránt 10 font vasat lőnek, mindkettő vasalt ágyazatán és kerekein [áll], a hozzájuk tartozó töltőszerszámokkal.	Kézipuska taplós lakattal	1
Kovácsolt vasgolyók hozzájuk 1029	/Habár leltározva, a tételek között jelezték, hiányzik az [15]97. évben./	
Falkony 2	Egy ágyazat nélküli puskacső kanócos lakathoz	1
A Szűznek és a Dupla Ördögnek nevezett [falkonyok], mindegyik súlya 22 mázsa, egyaránt 6 font vasat lőnek, a Szűz 28 és a Dupla Ördög 27 golyóhosszú, vasalt ágyazatukon és kerekeiken [állnak].	Nürnbergi löporszaru	3 pár
Kovácsolt vasgolyók hozzájuk 1085	/Mint fent./	
[24v] Falkonett 4	Vas szakállas golyó	9071
Az első egy nyúllal, a második gyúlyuk-fedő nélkül, a harmadikat Illenfeld és a negyediket Friedrich Fleischman öntötte, egyaránt 10 mázsa súlyúak, egyaránt 2 font vasat lőnek, de az első kettő ágyazat és kerekek nélkül, a hozzájuk tartozó töltőszerszámokkal.	[25v] Lőpor és ólom	
Kovácsolt vasgolyók hozzájuk 3445	Szertári lőpor bécsi súlyban	11 mázsa 18 font
„Egyszerű” falkonett 1	Puskapor bécsi súlyban	3 mázsa 74 font
Nyom 5 mázsát, lő 1 font vasat, vasalt ágyazaton és kerekeken [áll], a hozzá tartozó töltőszerszámokkal.	Gyújtópor bécsi súlyban	1 mázsa 1 font
Hozzá vasgolyó 63	Puskapor kassai súlyban	48 1/2 font
Kérekén lévő lövegek összesen	/Habár leltározva, a tételek között jelezték, hiányzik az [15]97. évben./	
Negyedes kígyó	Ólom kassai súlyban	1 mázsa 67 font
Falkon	/Mint fent./	
Dupla falkonett	Vértek és fegyverzet	
„Egyszerű” falkonett	Kopja vas nélkül	azaz 1
Összesen 9 löveg	Tollas pika egy	azaz 1
[25r] Fentebb említett lövegekhez bőrök van	Alabárd egy	azaz 1
Nyújtó	Angolnyárs hat	azaz 6
Fölhérc	Csatacsillag ötven	azaz 50
Töltőszerszám	Hosszú landknecht pika hatvannégy	azaz 64
Selejtes singeringolyó	Dárda tíz	azaz 10
Kézifegyverek	Landsknecht vértzet három	azaz 3
Nehéz szakállas	Passai kétkezes pallos tizenegy	azaz 11
Szakállas	Sisak huszonhárom	azaz 23
Rövid puska	Bőr löporzsák tíz	azaz 10
Vassörét ólommal bevonva	[26r] Kész tüzes szerszámok	
	Mártott tüzes koszorú három	azaz 3
	Nem mártott tüzes koszorú hat	azaz 6
	Mártott tüzes lándzsa négy	azaz 4
	Nem mártott tüzes lándzsa kettő	azaz 2
	Nem mártott tüzes golyó négy	azaz 4
	Nem mártott tüzes furkó öt	azaz 5
	Töltött tüzes csupor horoggal(?) három	azaz 3
	Töltött tüzes csupor kilencvenkettő	azaz 92
	Mártott szurokkoszorúk háromszázötvenhárom	azaz 353

<i>Eszközök tüzes számszámokhoz</i>		<i>Lemez tizennégy</i>	azaz 14
<i>Fekete szurok hatvannégy font</i>	azaz 64 font	<i>Taliga huszonkettő</i>	azaz 22
<i>Kén egy mázsa hatvankét font</i>	1 mázsa 62 font	<i>Kötelek</i>	
<i>Vassulyom ezerkétszáz</i>	1200	<i>Régi von[tat]ókötel kettő</i>	azaz 2
<i>Bronz mozsár hozzá tartozó törővel egy</i>	azaz 1	<i>Emelő[höz való] kötel öt</i>	azaz 5
<i>Vaslemez és saru puszkapor készítéshez három pár</i>	azaz 3 pár	<i>Kötözözsineg négy csomó</i>	azaz 4
<i>Réz katlanok tüzes számszámokhoz és salétrom főzéséhez, amiből csak kettő használható, a többi sérült, tizenegy</i>	azaz 11	[27v] <i>Mindenféle egyéb municciók</i>	
[26v] <i>Megtöltött tüzes lámpa harminckilenc</i>	azaz 39	<i>Negyedes kígyóhoz tartozó vasalt ágyútalp együtt a kerekeivel egy</i>	azaz 1
<i>Töltetlen tüzes lámpa harminc</i>	azaz 30	<i>Vasalt nyerges szekérkerék egy</i>	azaz 1
<i>Vas függesztőrúd tüzes számszámokhoz nyolc</i>	azaz 8	<i>Dupla falkonéta kerék egy</i>	azaz 1
<i>Szurkos gyűrű hetvennégy</i>	azaz 74	<i>Fa emelő kő felhúzásához</i>	azaz 1
<i>Tüzes [?] négy</i>	azaz 4	<i>Keréktalp, csaknem [teljesen] elkorhadt és mit sem ér, kétszázegyven</i>	azaz 240
<i>Üvegezett lámpás egy</i>	azaz 1	<i>Küllök, ezek is ugyancsak elkorhadtak, hatvan</i>	azaz 60
<i>Réz serpenyős mérleg egy</i>	azaz 1	<i>Számszámos láda egy</i>	azaz 1
<i>Terepentin hatvanegy és egy fél font</i>	61 ½ font	<i>Vasalatlan tengely négy</i>	azaz 4
<i>Gyújtózsínór tizenhárom köteg/csomó</i>	13 köteg/csomó	<i>Kerékagy kettő</i>	azaz 2
<i>/Habár leltározva, a tételek között jelezték, hiányzik az [15]97. évben./</i>		<i>[Ágyú]emelő, csaknem elkorhadt egy</i>	azaz 1
<i>Acél- és vasanyagok</i>		<i>Vasalt keresztirúd az előbbibez, két pár</i>	azaz 2 pár
<i>Magyar acél harminchat font</i>	azaz 36 font	<i>Szekéremelő, vasalatlan, hat</i>	azaz 6
<i>Abronsvas huszonegy</i>	azaz 21	<i>Köszörű egy</i>	azaz 1
<i>Mindenféle régi vasanyagok széttört ágyútalpkból és kerekekből két mázsa és kilencvenöt font</i>	azaz 2 mázsa 95 font	<i>Börrel bevont vizes vödör tíz</i>	azaz 10
<i>Falkonyokhoz való marokvas kettő</i>	azaz 2	<i>Vasalt ostromlétra egy</i>	azaz 1
<i>Vas templomi kereszt egy</i>	azaz 1	<i>/Az ostromlétra mennyiségét Niclaß Jacob (mint a következő töltőkanálhoz való 2 döröklőnél is) elírta./</i>	
<i>Vas kútra való horog egy</i>	azaz 1	[28r] <i>Vasalatlan ostromlétra egy</i>	azaz 1
<i>Vas csiga egy réz tárcsával együtt egy</i>	azaz 1	<i>Puskaporszárító tábla hat</i>	azaz 6
<i>Böröckszeg három</i>	azaz 3	<i>Köszörűkő, használhatatlan, egy</i>	azaz 1
<i>Böröcklánc hét</i>	azaz 7	<i>Deszkalap három</i>	azaz 3
<i>Hosszú kútlánc egy</i>		<i>Szekéremelő egy</i>	azaz 1
<i>Falkonyhoz való golyó-öntőforma egy</i>	azaz 1	<i>Zsindely száz</i>	azaz 100
<i>Réz kád egy</i>	azaz 1	<i>Vaspatkó kettő</i>	azaz 2
[27r] <i>Mérlegkar a hozzá tartozó réz serpenyőivel együtt, mellette két vasalt fa serpenyő egy</i>	azaz 1	<i>Döröklő egy</i>	azaz 1
<i>Sánc- és vágószámszámok</i>		<i>/Itt töltőkanálhoz való 2 döröklőnek is lennie kell./</i>	
<i>Széles kapa ötvenhat</i>	azaz 56	<i>Egy láda négy füllel [?]</i>	azaz 1
<i>Írtókapa hatvanhárom</i>	azaz 63	<i>Lőszeres vagy [ágyú] ágyára való láda három</i>	azaz 3
<i>Vaslapát hetvenhárom</i>	azaz 73	<i>Fújtató kettő</i>	azaz 2
<i>Hegyes csákány hetvenhárom</i>	azaz 73	<i>Lakat tizenhárom</i>	azaz 13
<i>/Habár ezt a 73 csákányt a leltárból, a tételek közül kihagyták, mivel azonban ilymód Niclas Jacob hiányként kimutatta, Illensfeld ugyanazt átvette (11. számú nyugta szerint), megtalálták, előkerült, ahogy mi helyben láttuk./</i>		<i>[Ágyú]emelő szerkezet együtt a tartozékaival egy</i>	azaz 1
<i>Vasvilla egy</i>	azaz 1	<i>Tölgyfa deszka hat</i>	azaz 6
<i>Vakarókapa kettő</i>	azaz 2	<i>Kovácseszközök</i>	
<i>Bontórúd (feszítővas) öt</i>	azaz 5	<i>Dupla fújtató egy</i>	azaz 1
<i>Kecskeláb kettő</i>	azaz 2	<i>Padkalapács kettő</i>	azaz 2
<i>Kötörő? rúd vas százhatvanhárom</i>	azaz 163	<i>Öregverő kettő</i>	azaz 2
<i>Vas ék hat</i>	azaz 6	<i>Mindenféle fogó három</i>	azaz 3
<i>[?]kapa hat</i>	azaz 6	<i>Száklyavas egy</i>	azaz 1
<i>Vas véső egy</i>	azaz 1	<i>Kovácsüllő egy</i>	azaz 1
		[28v] <i>Ácsszámszámok</i>	
		<i>Régi favágó fejsze négy</i>	azaz 4
		<i>/Ezt a 4 favágó fejszét az [15]97. évben a kassai hadszertárosnak adták át./</i>	

<i>Régi nagyolófejsze tizennégy</i>	<i>azaz 14</i>	<i>Párkánygyalu hat</i>	<i>azaz 6</i>
<i>/ 13 nagyolófejszét szintén Kassára küldtek, maradt 1./</i>		<i>Véső négy</i>	<i>azaz 4</i>
<i>Hasítófejsze kettő</i>	<i>azaz 2</i>	<i>Horonygyalu kettő</i>	<i>azaz 2</i>
<i>/Ezt a 2 nagyolófejszét is átadták a mondott hadszertárosnak./</i>		<i>Élgyalu egy</i>	<i>azaz 1</i>
<i>Szekerce öt</i>	<i>azaz 5</i>	<i>Vonókés egy</i>	<i>azaz 1</i>
<i>/Ebből 4 szekercét szintén az [15]97. évben a kassai hadszertárosnak adták át, maradt 1./</i>		[29r] <i>Töltőkanálhoz való rézlemez tizenkilenc és egy fél font</i>	<i>azaz 19 ½ font</i>
<i>Ácsfejsze kettő</i>	<i>azaz 2</i>	<i>Vörös csapózsínórfesték három font</i>	<i>azaz 3 font</i>
<i>/Ezen ácsfejszék közül egyet szintén Kassára küldtek, maradt 1./</i>			
<i>Kerékgyfűró tíz</i>	<i>azaz 10</i>		
<i>Kávás fűrészes egy</i>	<i>azaz 1</i>		
<i>Eresztőgyalu egy</i>	<i>azaz 1</i>		
<i>Fickógyalu kettő</i>	<i>azaz 2</i>		

Ezen hiteles okirathoz én, Georg Illenfeld, a római császári felség stb. szádvári hadszertárosa, ezt az inventáriumot saját aláírással és pecsétemmel igazolom. Kelt Szádvár, 1596. év december utolján.

Georg Illenfe[ldt m. p.]¹⁹ [gyűrűspecst]

6.

A KIRÁLYI KAMARA MUNÍCIÓ-ÖSSZEÍRÁSA

(1600. július 31.)

[MNL OL, E 211, Ser. II., 30. t., 95. cs., fol. 122–128. (eredeti, német nyelvű irat)]

[122r] Inventarium alles geschüzes, munitio und anderer kriegsrüstung und überwöhrn, so in der Röm[ischen] Khay[serlichen] M[a]jes[tät] etc. vesstung zu Sadtwähr nach abzug Geörgen Illenfeldts höchstgedachter Irer M[ajestät] etc. zeugwarths befunden, und dem new angenehmen zeugwarthen, Hannsen Reber den letzten July a[nno] [1]600 ordenlich in v[er]waltung übergeben und einiventiert ist word[en]. 1600

[123r] Stuckh auf rödern

Quarthier schlangen zwo
Simon Haubiz sein guß, jede 22 c schwär, darauf des Bebeckhische wappen, schiessen zugleich 10 lb eysen, beede auf iren beschlagenen rödern sambt dem ladtzeug.
Geschmidte eyserne khugln darzue ain tausendt neünundzainzig,
idest 1029

vier mit iren beschlagenen gefäß, und rödern sambt den ladtzeug.
Geschmidte eyserne khugln darzue drey tausendt vierhundert fünf- undvierzig,
idest 3445

Ainfache valckhonet ains
Wigt fünf centen, scheust 1 lb eysen, auf beschlagen gefäß und rödern sambt dem ladtzeug,
Eysern khugln darzue dreyundsechzig,
idest 63

Valckhauna zwo

Die Jungkhfraw und Thoppeldeufl genent, jede bey 22 c schwär, schiessen zugleich 6 lb eysen, ire khugl die Jungkhfraw 28 und der Toppeldeufl 27 lang, auf jeren beschlagenen gefäß (deren aber das aine nichts mehr werts) und rödern, sambt dem ladtzeug.
Geschmidte eyserne khugl darzue ain tausendt fünfundachzig,
idest 1085

[124r] Summa stuckh auf rödern

Quarthierschlangen	2
Valckhaunen	2
Toppelt valckhonet	4
Ainfach valckhonet	1
Summa 9 stuckh	

[123v] Valckhonet viere

Das erste wierdt mit ainem haasen, das ander hat khainen zint-teckhl, das 3. Illenfeldts und das vierte Fryderich Fleischmans guß, sein zu gleich 10 c schwär, schiessen auch zugleich 2 lb eysen, alle

Zu disen obbelten stuckhen sein prozen	2
Lohnwieden	2
Zugwägen	2

[122r] Minden löveg, munició és más hadifelszerelés és fegyverzet leltára, amelyet a római császári felség stb. szádvári erődjében Georg Illenfeld, öfelsége stb. hadszertárosa távozása után találtak, és az újonnan felvett hadszertárosnak, Hans Rebernek az 1600. év július utolján szabályosan a rendelkezése alá adtak és felleltáraztak. 1600

[123r] Keréken álló lövegek

Negyedes kígyó, kettő

Simon Haubitz öntötte [ezeket], mindegyik súlya 22 mázsa, a Bek-címer rajtuk, egyaránt 10 font vasat lönek, mindkettő vasalt kerekein [áll], a töltőszerszámokkal együtt.

Kovácsoltvas golyók tartoznak hozzájuk egyezerhuszonkilenc,
azaz 1029

Falkony, kettő

A Szűznek és a Dupla Ördögnek nevezett [falkonyok], mindegyik súlya 22 mázsa, egyaránt 6 fontos vasat lönek, a Szűz 28 és a Dupla Ördög 27 golyóhosszú, vasalt ágyazaton (ám egy közülük már használhatatlan) és kerekeiken [állnak], a töltőszerszámokkal együtt.

Kovácsoltvas golyó tartozik hozzájuk egyezernyolcvanöt,
azaz 1085

[123v] Falkonéta, négy

Az első egy nyúllal, a másodiknak nincs gyúlyuk-fedője, a harmadikat Illenfeld és a negyediket Friedrich Fleischman öntötte, egyaránt 10 mázsa súlyúak, egyaránt 2 font vasat lönek, mind a négy vasalt ágyával és kerekeivel, töltőszerszámokkal együtt.

Kovácsoltvas golyók tartoznak hozzájuk, háromezer-négyszáznegyvenöt,
azaz 3445

Egyszerű falkonéta, egy

Súlya öt mázsa, lö 1 font vasat, vasalt ágyútalpon és kerekeken [fekszik] töltőszerszámokkal együtt, vasgolyó hozzá hatvanhárom,

azaz 63

[124r] Kerekeken lévő lövegek összesen

Negyedes kígyó	2
Falkony	2
Dupla falkonéta	4
Egyszerű falkonéta	1
Összesen 9 löveg	

A fentebb említett lövegekhez bőrök van	2
Nyújtó	2
Fölhérc	1
Töltőszerszám	1
Selejtes Singerin golyó	9

Kézifegyverek

„Nehéz” szakállas puska	4
Szakállas	112
Rövid puska	24
Vassörét, ólommal bevont	1913
Golyóöntőforma hozzá	10
[124v] szakállas[hoz való] puska	25
Régi taplós puska	1

[603. cédula] Jöllehet a nyugta megvan, egyáltalán nincs cső a maradékok között./

Lőporzaru, öt pár	azaz 5 pár
Egy ágyazat nélküli [puska]cső kanócos lakattal,	azaz 1
Vas szakállas golyók	9071

Lőpor és ólom

Szertári lőpor bécsi súlyban tíz mázsa nyolcvankét font
azaz 10 mázsa 82 font

Puskapor bécsi súlyban három mázsa hetvennégy font
azaz 3 mázsa 74 font

Gyújtóporbécsi súlyban, kilencvenkilenc font
azaz 99 font

Szertári lőpor kassai súlyban, ötvenöt mázsa negyvenhét font
azaz 55 mázsa 47 font

Puskapor kassai súlyban, kilenc mázsa 27¼ font
azaz 9 mázsa 27¼ font

[604. cédula] Illenfeld nyugtája szerint kell még ott lennie mintegy 29 fontnak, amit az újonnan felvett hadszertárosnak kell átadni./

Ólom kassai súlyban 7 mázsa ötvennyolc és fél font
azaz 7 mázsa 58½ font

Vértek és fegyverzet

Kopja vas nélkül, egy	azaz 1
[125r] Tollas pika hat	azaz 6
Alabárd tizenöt	azaz 15
Angolnyárs hat	azaz 6
Csatacsillag ötven	azaz 50
Hosszú landknecht pika hatvannégy	azaz 64
Dárda tíz	azaz 10
Landknecht vértzet tizenegy	azaz 11
[606. cédula] A 12-diket át kell adni./	
Pasuai kétkezes [pallas] tizenegy	azaz 11
Sisak huszonhárom	azaz 23
Bőr lőporzsák tíz	azaz 10

Kész tüzes szerszámok

Mártott tüzes koszorú három	azaz 3
Nem mártott tüzes koszorú hat	azaz 6
Mártott tüzes lándzsa négy	azaz 4
Nem mártott tüzes lándzsa kettő	azaz 2
Nem mártott tüzes golyó négy	azaz 4
Nem mártott tüzes furkó öt	azaz 5
Töltött tüzes csupor horoggal(?) három	azaz 3
Töltött tüzes csupor kilencvenkettő	azaz 92
Mártott szurokkoszorúk háromszázötvenhárom	azaz 353

[125v] Eszközök tűzszerszámokhoz

Fekete szurok két mázsa hetvennégy font	azaz 2 mázsa 74 font
Kén egy mázsa hatvankét font	azaz 1 mázsa 62 font
Hazai salétrom egy mázsa tizenhét és fél font	azaz 1 mázsa 17½ font
Vassúlyom ezerkétszáz	azaz 1200

Bronz mozsár törővel egy	azaz 1	Mindenféle egyéb municciók	
Lemez és saru puskaapor készítéshez három pár	azaz 3 pár	Negyedes kígyóhoz tartozó vasalt ágyútalp együtt	
Rézkatlanok tüzes számszámok és salétrom főzéséhez, tizenegy, amiből csak kettő használható, a többi sérült és használhatatlan		a kerekeivel egy	azaz 1
	azaz 11	Vasalt nyergesszekér kerék egy	azaz 1
Töltött tüzes lámpás harminckilenc	azaz 39	Dupla falkonéta kerék egy	azaz 1
Töltetlen tüzes lámpás harminc	azaz 30	Fa emelő kő felhúzásához	azaz 1
Vas függesztőrúd tűzszereszámokhoz nyolc	azaz 8	Keréktalp, csaknem [teljesen] elkorhadt és mit sem ér, kétszáznegyven	azaz 240
Szurkos gyűrűk hetvennégy	azaz 74	Küllők, ezek is ugyancsak elkorhadtak	azaz 60
Tüzes szekerce[?] négy	azaz 4	Szerszámos láda egy	azaz 1
Üvegezett lámpás egy	azaz 1	Vasalatlan tengely négy	azaz 4
[126r] Réz serpenyősmérleg egy	azaz 1	Kerékgagy kettő	azaz 2
Terpentin hatvanegy és ½ font	azaz 64½ font	[Ágyú]emelő, csaknem elkorhadt egy	azaz 1
Gyújtózsínór négy száznegyvenhét köteglecsomó	azaz 447 csomó	Vasalt keresztirúd az előbbihez két pár	azaz 2 pár
		Szekéremelő, vas tartozékokkal hat	azaz 6
		Köszörű egy, nem olyan értékes	azaz 1
Acél- és vasanyagok		Bőr vizes vödör tíz	azaz 10
Magyar acél harminchat font	azaz 36 font	Vasalt ostromlétra egy	azaz 1
Abronsvas huszonegy	azaz 21	Vasalatlan ostromlétra egy	azaz 1
Mindenféle régi vasanyagok, széttört ágyútalpakból és kerekekből két mázsa és kilencvenöt font	azaz 2 mázsa 95 font	[127v] Puskaapor szárító tábla hat	azaz 6
Finombádóg húsz font	azaz 20 font	Köszörűkő, mit sem ér	1
Falkonyokhoz való marokvas kettő	azaz 2	Deszkalap három	azaz 3
Szegvas kilencvenhat font	azaz 96 font	Taliga huszonkettő	azaz 22
[605. cédula] Illenfeld nyugtája szerint nincs ott több mint 69 font, az ő írása téves./		Szekéremelő egy	azaz 1
Vas templomi kereszt egy	azaz 1	Zsindely száz	azaz 100
Vas kútra való horog egy	azaz 1	Patkó kettő	azaz 2
Vas csiga egy réz tárcsával együtt egy	azaz 1	Döröklő egy	azaz 1
Bőröckszeg három	azaz 3	Egy láda négy füllel	azaz 1
Bőröcklánc hét	azaz 7	Szerszámos vagy [ágyú] ágyára való láda három	azaz 3
[126v] Hosszú kútlánc egy	azaz 1	Fűjtató kettő	azaz 2
Falkonyhoz való golyó-öntőforma egy	azaz 1	Lakat tizenhárom	azaz 13
Réz kád egy	azaz 1	Ágyúemelő a tartozékaival együtt egy	azaz 1
Mérlegkar együtt a hozzá tartozó réz serpenyőivel, mellette két vasalt fa serpenyő, egy	azaz 1	Tölggyfa deszka hat	azaz 6
Egy új vaseszköz löporszaruhoz	azaz 1		
		Kovácseszközök	
Sánc- és vágószereszámok		Dupla fűjtató egy	azaz 1
Széles kapa, jó és rossz, ötvenhat	azaz 56	Padkalapács kettő	azaz 2
Irtókapa hatvanhárom	azaz 63	Öregverő kettő	azaz 2
Vaslapát hetvenhárom	azaz 73	Mindenféle fogó három	azaz 3
Hegyes csákány hetvenhárom	azaz 73	Száklyavás egy	azaz 1
Vasvilla egy	azaz 1	Kovácsüllő egy	azaz 1
Vakarókapa kettő	azaz 2	Szegfejező egy	azaz 1
Bontórúd öt	azaz 5		
Kecske láb kettő	azaz 2	[128r] Ácsszereszámok	
Kötőrő? rúd vas százhatvanhárom	azaz 163	Széles ácsfejsze, kettő	azaz 2
Vas ék hat	azaz 6	Régi nagyolófejsze, öt	azaz 5
[?]kapa hat	azaz 6	Kézifejsze, kettő	azaz 2
Vas véső egy	azaz 1	Hasítófejsze, egy	azaz 1
Lemez tizennégy	azaz 14	Szekerce, három	azaz 3
		Kerékgagyfűrő tíz	azaz 10
[127r] Kötelek		Lynkasztó fejsze egy	azaz 1
Régi von[tat]ókötél kettő	azaz 2	Kávás fűrész egy	azaz 1
Emelő[höz való] kötél öt	azaz 5	Eresztő gyalu kettő	azaz 2
Kötözözsíneg négy csomó	azaz 4 csomó	Fickógyalu kettő	azaz 2
		Párkánygyalu hat	azaz 6
		Véső négy	azaz 4

Horonygyalu kettő	azaz 2	Lakatosszerszámok	
Élgyalu egy	azaz 1	Lakatosszerszámok, amik egy munkapadhoz szükségesek	
Vonókés	azaz 1	Döröklő töltött szakállas puskához egy	azaz 1
Réz lemezek töltőkanálhoz tizenkilenc és fél font	azaz 19½ font		
Vörös csapózsínór-festék három font	azaz 3 font		

[128v] Ezt a leltárt két azonos példányban vették fel igazolásként és az én, Marx Weidenfelder, a római császári felség stb. felső-magyarországi főhadszertári hivatalának helyettes [vezetője], és Georg Illenfeld, illetve Hans Rüber hadszertáros pecsétjével és aláírásával kiállítva. Kelt Szádvár, 1600. év július utolján.

[gyűrűspecst] Marx Weidenfelder mp.

[gyűrűspecst] Georg Illenfeldt mp.

[gyűrűspecst] Hanns Röber mp.

7.

CSÁKY ISTVÁN VÁRLELTÁRA

(1605. június 15.; kiegészítve: 1608. március 13.)

[MNL OL, P 72, Fasc. 480., pp. 48–55. (egykorú egyszerű másolat, magyar nyelvű irat);

1608-ban betoldott szövegek a muníció-összeírás példányán: MNL OL, E 156 a, Fasc. 78., No 15/b., pp. 3–6. (egykorú egyszerű másolaton eredeti kiegészítések, magyar nyelvű irat)]

[48r] Inventarium seu conscriptio arcis Zadwara ad rationem spect[abilis] ac mag[nifici] d[omi]ni, d[omi]ni St[eph]h[a]ni Chyaky de Kereztszeogh. Die 15. mens[is] Junii a[nno] D[omi]ni 1605.²⁰

[50r] Az sáfárházban

Két hitván szántóvas	2	Deszka, egybefoglalni való vas izkába, ²⁷ apró	400
Egy régi o ²¹ lakat, kulcs nélkül	1	Kender, kita	No 75
Csigához való vaskarika	1	Húsmérő rézmérték	1
Tizes ²² alá való hiván vas	1	Cassai ²⁸ vasas köbel	1
Egy hitván borégető ²³ fazék	1	Üres o hordó	2
Vasasveder ²⁴	1	Szabóházban	
Serföző kemence szájába való vas	1	Abajdóc ²⁹ gabona zadwary ³⁰ köbel	140
Vaskarika	1	Üres o hordó	3
Lakat, kisebb, hitván, kulcs nélkül	2	Vasas köbel	1
Ember lábára való vas, kicsin	1	[50v] Az udvarbíró ház mellett való kis ház	
Vasrostély	1	Az házfalon fogas	4
Chingyér, ²⁵ kézre való	1	/Kemence, ép/	
Két hitván vasmacska	2	/Pléh az ajtón/	
Egy középszerű serföző üst	1	Kis asztal	1
Cseh ²⁶ hám, hitván	2	Hosszú szék, nem ép	1
Hitván csigakötél	1	Ivegablak, nem ép	2
Táborban való asztal	1		

20 *Inventárium, avagy Szádvár várának összeírása, a méltóságos és nagyrebcsült keresztzeji stb. Csáky István úr részére. Az Úr 1605. évében, június hónap 15. napján.*

21 kerek

22 tüzes

23 szeszföző

25 csincsér (=kaloda)

26 cseh

27 izkába (=széles fejű szeg)

28 kassai

29 rozs és búza elegyesen

30 szádvári

	Sybyllye pince felett való házban		Az ajtón zár, jó	1
Komló		Cub. 29 ½	Az falon fogas	1
Kovácsszén ³¹ egy szekérrel			Egy pócdezka	1
Túrótartó kosár		1	Fal mellett való szék	1
	Sybyllye pince		Az úr háza alatt való pincében	
Asztal	1		Hordó bor, teli, vasa	34
Egyes kis szék	1		Korcsjolya ⁴¹	8
Kinyér ³² hordani való saraglya ³³	1		Borvonó kötel	1
Üres hordó, o	38		Üres hordó	23
Csapszék	1		Belső várban való kapu felett házban	
Egy icce és egy meszel ³⁴ mérték			Négyszegű asztal	1
Egy sojtár ³⁵	1		Az falon iratos fogas	1
Bortöltő korsó	1		Noszolya	1
Bor hordóstul, egész hordó	2		Kemence, nem igen jó	
Mérő cseber	1		Ajtókon való pléhet avagy zár	2
Fából csinált mása ³⁶ mérték, rossz	1		Ivegablak, ép	1
Vas gyertyatartó, fába csinált	1			
Pinz ³⁷ olvasni való réztábla	1		[51v] Bölső kamarában	
/Lakat	1/		Tányértartó öreg rostélyos, jó	1
	Sybylye bástyában		Az kapu felett való fölső házban	
Abajdóc búza		Cub. 70	Négyszegű asztal	1
Lakat, jó		1	Az ablak nem szintén, ép	1
[51r] A Sybilye-kapun egy öreg lakat			Asztal kerül való padszékek, épek	3
	Az asszony háza mellett való házban		Kemence, régi	1
Négyszegű asztal	1		Hosszú szék	1
Noszolya ³⁸	1		Fogas az falon	2
Fogas az ház falán	2		Pitvarában	
Szék, asztal kerül	2		Noszolya	1
Ablak, hitván			Fogas	2
Az ajtón zár, jó	2		Hosszú szék	1
Egy fazektartó, fából csinált			Madárnak való kalitka	
	Pince felett való házban		2 ajtón való hitván zár	2
Kis asztal	1		Azon felül vagyon	
Romladozott ivegablak	1		Harang	1
Egy kis noszolya, terött	1		Óra, megbomblott ⁴²	1
Karos avagy seczel-szék, ³⁹ fa	1		Udvarbíró házában	
Kemence, jó	1		Egy asztal	1
Almárium ⁴⁰ pléhével, jó	1		Superlatos ⁴³ ágy	1

30 szádvári

31 faszén

32 kenyér

33 saroglya (=teherhordásra használt létraforma eszköz)

34 meszely (=féllice)

35 sajtár (=fejödény)

36 mázsa (=súlymérő eszköz)

37 pénz

38 nyoszolya (=ágy)

39 Sessel (ném.) (=karosszék)

40 almárium (=pohárszék)

41 korcsolya (=hordócsúsztatásra való létraforma eszköz)

42 (=elromlott)

Tányértartó, rostélyos	1	Ajtókon pléh, zár	2
Tolltartó	1	Ablakok, rosszak	
Fogas	2	Öreg vasfazek ⁵⁰	1
Fábul csinált zeczel ⁴⁴	3	/porkoláb ura[m] kezénél vagyó[n]/	
Egyes szék, karos	1	Sörfőzőházban	
Hosszú szék	1	Sörfőző üst, öreg	1
Padszék, fal kerül	4	Kád, öreg	2
Ablakok rosszak		Kád, kicsin	2
Ecettartó ráma ⁴⁵	1	Asztal	1
Kemence régi, nagy		Csigához való szerszám	
Ajtókon való pléh, zár	4	Ló csigái	2
[52r] Az pitvarban		Csigán való öreg kötel o	1
Asztal	1	Egy vízfordó hordó	1
Asztal kerül való padszék	3	Csigaszeker	1
Az úr házában, öreg bótban ⁴⁶		Csigának való csjatornán lánc	1
Asztal, négyszegű	3	Azon két veder, vasas	
Karosszék, hosszú	2	Az alsó eleven ⁵¹ kúton vaslánc	1
Egyes karszék	1	Azon vasas veder	2
Hosszú szék, paraszt	1	Az felső várban való csjatornakúton egy lánc, azon két vasas veder,	
Almárium öreg lábbon	1	ajtóján egy lakat	
Az bolt kerül mindenütt padszék		Vagyon száraz malom, kihez semmi szerszám nincs, kőnél egyeb	
Kemence öreg, jó	1		
Ajtón zár, jó	1	[53r] Sütőházban	
Szarvas ⁴⁷ gyertyatartó, öreg	1	Sütő tekenő, öreg	1
Ivegablakok, nem épek		Dezka, kinyér alá való	6
Sessl ⁴⁸	1	Vasfazek	1
Bölső bótban		Rézmozsár, törött	1
Kis asztal	1	Vastörő	1
Noszolya	1	Lisztesházban	
Egyes karszék	1	Liszt, szitált	Cub. 206
Kis zeczel-szék, fábul	1	Korpa	Cub. 34
Almáriu[m], rostélyos	1	Szuszék, liszt-tartani való	3
Kemence, ép	1		
Ajtókon pléh, zár	3	Szabóház felett	
Német gyalogzászló	1	Árpa vagyon	Cub. 30
Kis serpenyű, mérni való	1	Zab vagyon	Cub. 40
Mezettelen ⁴⁹ német kard	1	Kendermag	Cub. 13
Fogas	2	Zalad ⁵² vagyon, nem igen jó	Cub. –
Táborban való kis bőres szék	1		
[52v] Szenesházban		Udvarbíróház alatt való pincében	
Asztal	1	Korcsjolya vagyon	3
Táltartó, rostélyos	1	Hordó, üres	8
Fogas	1		

43 (=elfüggönyözhető, vö. baldachinos)

44 Sessel (ném.) (=karosszék)

45 (=kerek edény)

46 boltban (=boltozatban, bolthajtás alatt)

47 (=agancsból készült)

48 Sessel (ném.) (=karosszék)

49 meztelen (=hüvely nélküli)

50 [kihúzott sor]

51 (=ép, működő)

52 (=csíráztatott gabona, maláta)

[[3] +Inventarium in Zaadvara. Ann[o] 1605. 15. mens[is] Junii⁵³]

[54r] Az vár kerítésén

Álgyú	3	mp.]	
Tarack	5	Hitván	3
Szakállos, öreg	103	Vasasveder	1
Fél szakállos	26	Tarackhoz való forma, réz	2
Puska	9	Kanótt kötelek	248
Láncfa, ⁵⁴ hosszú	50	Peléh, ⁶³ kalánnak ⁶⁴ való rézfont	15
Dárda	14	Vas peléhfont	13
[+Chejk ⁵⁵ ura[m] ebbe vitt el No 21]		Kecskeláb, szakálloshoz való	10
Halabárd ⁵⁶	1	Szegős furkó	36
[+Chejk ura[m] ebbe vitt el No 2]		Vaspörel ⁶⁵	2
Német sisak	30	Fogó	1
Fegyverderék, ⁵⁷ német	18	Kézverő	1
Tüzes lapta ⁵⁸	372	Vasüllő, kovácsnak való	1
Item ⁵⁹	144	Fúó ⁶⁶	1
Tüzes kalács	3	Mérőshez való rézfont	101
Apró puskával rakott lapta, dárda módon csinált	4	Egy nagy pöröly, kivel követ törnek	
Fúró, öreg	4	Fekete ólom, font	152
Fűrész	3	[+Ennek vagyó[n] 27 font hía. Z. C. mp.]	
Bárd, ácsnak való	2	Acél, font	28
Kisebb fúró	3	Egy fából csinált mérő vóg ⁶⁷	1
Kapocska	1	Tarackgjóbis	3300
Fából csinált lá[mp]ás ⁶⁰	44	Álgyúgjóbis	2200
Gyalu	14	Szakállos gjóbis	7000
Egy általagban vassulyom teli, más félig		[+ez golyóbisokb[ul] Boczkaj fejedel[em] vitetett el eszert, ⁶⁸ odaveszett.	
Kapa, jó	50	Z. C. mp.]	
Rossz kapa	55	Vagdalt gjóbis, egy fél tonnával, font	90
Csjákán	118	Négy álgyúhoz való kerék, vasas	100
Lapát	198	Rézmosár, meghasatt, kiben port tertek ⁶⁹	1
Haitani való tüzes lapta	56	Álgyúhoz való kerekre sínvas	32
Kapura való öreg lakat	10	Egy álgyúnak való agy, vasas	
Kanótt, kalács	6	Rossz pallos	1
[54v] Álgyúhoz való lánc, öreg	5	[5] Rézcsiga	2
[+Ebben Boczkaj ⁶¹ fejedelem vitetett el egyjet, ⁶² kit odaveszett]		Kőtörő peröly, vas	4
[4] Rézserpenyű, kivel port mérnek, öreg, minden szerszámával		Vas vagyon szálakban, font	44
Öreg kötel, álgyúhoz való, jó	5	[55r] Vasfazek, öreg	4
[+Ebben is Boczkaj fejedelem vitetett el két köteleket, odaveszett. Z. C.		Katlan, rosz	2

53 *Inventarium Szádváron. 1605. évben június hónap 15.*

54 lándzsa

55 Csáky, illetve esetleg Zeyk, utóbbi értelemben Zeyk János dévai kapitány.

56 alabárd

57 (=lemezpáncél)

58 labda

59 (=szintén) (lat.)

60 [középütt a papír kiszakadva]

61 Bocskai [István]

62 egyet

63 pléh

64 kanálnak

65 vaspöröly

66 fúró

67 Wog (ném.) (=súly)

68 ezret

69 törtek

[+ezekből rézdobot csináltak. Z. C. mp.]		Vaskarikák, álgúhoz való	8
Taliga	6	Másfél tonna kénkö	
Kosár földöt hordani való	21	Salétrom, fél tonna	
Saraglya	5	Kézvonó	1
Kötelhez való vas	2	Puskapalack	2
Vaskaró	1		
Lámpás fegyverházban való, öreg	1		Porházakban
Port terni ⁷⁰ való három darab réz		Vagyon por, általag	10
Vasfazeknak való vasláb	1	Vagyon hordóval	8

Cont[inentes]⁷¹ cent. 34 ½ lb 8

[+Chejk ura[m] ebbe egyet vitt el, ebben is Boczkaj fejedele[m] akaratjából, Homonnaj⁷² Balint ura[m] egy hordóval vitt el Wjwar⁷³ alá. Z. C. mp.]

[+Ez felül megírt mód szerint esett hía az hadakozó szerszámok és pornak. Actum in Zadwara, die 13. Martii a[nn]o 1608.⁷⁴

Zwhay Caspar⁷⁵ mp.
Fekete Janos mp.
Bwkj Istwan⁷⁶ mppria]

8.

RÁKÓCZI ZSIGMOND MUNÍCIÓ-ÖSSZEÍRÁSA

(1608. március 13.)

[MNL OL, E 156 a, Fasc. 78., No 15/a., pp. 11–13. (eredeti fogalmazvány, magyar nyelvű irat)]

[11] Inventarium in Szadvara anno 1608. mens[is] 13. Martii⁷⁷

Az várkerítésen álgú vagyon	No 3	csinált vagyon	No 4
Taraszk vagyon	No 5	Öreg fúró	No 4
Öreg szakállos	No 106	Főréz vagyon	No 3
Fél szakállos	No 26	Ácsnak való bárd	No 2
Puska vagyon	No 9	Kisebb fúró	No 3
Lancfa ⁷⁸ hosszú	No 50	Kapocska	No 1
Dárda vagyon	No 12	Fából csinált lámpás	
Halabárd ⁷⁹ vagyon	No 16	Gyalu vagyon	No 14
Német sisag	No 30	Egy általagban vassulyum ⁸² tele, más félig	
Német fegyverderék ⁸⁰	No 18	Kapa, jó	No 50
Tözes lapta ⁸¹	No 516	Rossz kapa	No 55
Tözes kalács	No 3	Csjákán vagyon	No 118
Apró puskával rakott lapta dárda moldon		Hajítani való tözes lapta	No 56

70 törni

71 tartalmaz

72 Homonnai (Drugeth)

73 Érsek)Újvár

74 Kelt Szádváron, 1608. évben március 13. napján.

75 Szubai Gáspár

76 Büki István

77 Inventárium Szádváron, 1608. év március hó 13.

78 lándzsa

79 alabárd

80 (=lemezpáncél)

81 labda

82 vassulyom

Kapura való öreg lakat	No 10	Álgyúhoz való kerekre sínvas	No 32
Kanótt, kalács	No 60	Egy álgyúnak való agy, vasas	No
Álgyúhoz való lánc, öreg	No 4	Rossz pallos	No 7
[12] Rézserpenyő, kívül port mérnek, öreg, minden szerszámával	No 1	Rézcsiga	No 4
Öreg kötel, álgyúhoz való, jó	No 3	[13] Kőtörő pöröly, vas	No 4
Hitván vagyon	No 3	Vas vagyon szálakban, font	No 44
Vasveder	No 1	Laptavető mosár	No 1
Taraszkhoz való rézforma	No 2	Öreg vasfazek	No 4
Kanótt kötelek	No 248	Katlan, rossz	No 1
Pléhkalánnak ⁸³ való réz, font	No 15	Taliga	No 6
Vas pléh, font	No 13	Földhordani való kosár	No 21
Kecskeláb, szakálloshoz való	No 10	Saraglya ⁸⁶	No 5
Szölges ⁸⁴ furkó	No 36	Kötelhez való vas	No 2
Vaspöröly	No 2	Vaskaró	No 1
Fogó vagyon	No 1	Lámpás fegyverházban való, öreg	No 1
Rézverő	No 1	Portörni való három darab réz	
Vasölő, ⁸⁵ kovácsnak való	No 1	Vasfazeknek való vasláb	No 1
Fúvó	No 1	Vaskarikák, álgyúhoz való	No 8
Mérőhöz való rézfont	No 101	Másfél tonna kínkó ⁸⁷	
Egy nagy pöröl, kívül követ törnek	No 1	Salétrum, fél tonna	
Fekete ólom, font	No 125	Kézvonó ⁸⁸ vagyon	No 1
Acél, font	No 28	Puskapalasz ⁸⁹	No 2
Egy fából csinált mérő			Porházakban
Taraszkgolyóbis	No 2700	Vagyon por, általag	No 9
Álgyúgolyóbis	No 1800	Vagyon por, hordóval	No 7
Szakállós golyóbis	No 7000	Cont[inentes] cent[um] lib[ras] ⁹⁰	
Vagdalt golyóbis fél tonnával, font	No 90	Egy bokor ⁹¹ részdob ⁹²	No 1
Négy álgyúhoz való kerék, vasas oo		Egy gyalogdob	No 1
Rézmosár, meghasatt, kiben port törtek vagyon	No 1		

Caspar Zwhay⁹³ mp.
Joannes Fekete⁹⁴ mp.

83 pléhkanálnak

84 szöges

85 vasüllő

86 saroglya (=teherhordásra használt létraforma eszköz)

87 kénkö

88 kétnyelű vonókés

89 puskapalack (=puskaportartó kulacs)

90 ezek száz fontot tartalmaznak

91 (=pár)

92 részdob

9.

RÁKÓCZI ZSIGMOND VÁRLELTÁRA

(1608. március 14.)

[MNL OL, P 76, Fasc. 252., No 1., pp. 1–8. (eredeti fogalmazvány, magyar nyelvű irat)]

[1] Inventarium seu conscriptio bonor[um] arcis Zadvariens[is] anno Domini 1608. die 14. Martii⁹⁵

Az öreg boltban ⁹⁶		Óntalak	N. 3
Asztal	N. 1	Fatánér	N. 17
Paraszt hosszú szék	N. 1	Rézfazek	N. 1
Öreg ablak öres, ⁹⁷ 13 tálnér ⁹⁸ híja	N. 4	Földfazekak ¹⁰¹	N. 8
Mázás kemence	N. 1	Serpenyő	N. 1
Padszékkek környül az fal mellé	N. ⁹⁹	Nyárs vagyó[n]	N. 1
		Kis tekenő	N. 1
Második boltban, ki az nagy boltból nyílik		Hitván rostély	N. 1
Vagyon kis asztal	No 1	Szita	N. 1
Hosszú padszék	No 1	Hitván réz láb	N. 1
Ablak rajta hét tányér híjával	No 3	Ajtó pléhes	N. 1
Azon boltban		Az konyhán be egy tárház	
Deszkából foglalva vagyon szép hely, abban egy nyoszolya, superlatos ¹⁰⁰	No 1	Az pince előtt, fenn az számtartó házban	
Pléhes ajtók rajta	No 3	Vagyó[n] kis asztal	N. 1
		Karosszék	N. 1
Harmadik szenes boltban, ki az második boltból nyílik		Almáriu[m], benne	N. 1
Vagyon rajta öreg ablak ép	No 1	Ablak romladozott	N. 1
		Kemence	N. 1
Ez boltból		Ajtó rajta	N. 1
Nyílik egy kis bástára egy ajtó		Az porkoláb házában	
Az boltok mellett való asszony házában		Vagyon benne asztal	N. 1
Nyoszolya vagyó[n] benne	N. 1	Nyoszolya	N. 1
Superlatos ágy	N. 1	Fogas az falán	N. 2
Asztal	N. 1	Zekzell ¹⁰² szék	N. 2
Mázás kemence	N. 1	Hosszú padszék	N. 2
[2] Padszékkek környül		Kemence benne	N. 1
Fogasok az falon		Ablak rajta	N. 3
Kis karosszék	N. 3	[3] Az belső várbeli csetornakútnál	
Ajtó rajta pléhes	N. 2	Láncostól vasas veder vagyó[n]	N. 1
Ablak rajta ép	N. 2	Az Sibilla pincében	
Az konyhán		Vagyó[n] asztal	N. 1
Vagyó[n] asztal	N. 1	Hitván csapszék	N. 1
Padszék	N. 1	Ice és meszel	N. 2
Ablak rajta	N. 1		
Almáriu[m]	N. 1		

93 Szubai Gáspár

94 Fekete János

95 A szádvári vár javainak inventáriuma vagy összeírása az Úr 1608. esztendejének március 14. napján

96 (=boltozatban, bolthajtás alatt)

97 üres

98 tányér

99 [az összeg tollban maradt]

100 (=elfüggönyözhető, vö. baldachinos)

101 (=kerámiafazekak)

102 (=karosszék)

	Az búzatartó padon		Teknő	N. 1
Vagyo[n] zab mindenestől	Cub. 294 3/4		Kősó	N. 3 1/2
Aszú ¹⁰³ szilva	Cub. 8 1/2		Szalonna	N. 1
Vereshagyma	Cub. 12 1/2		Sóldor	N. 2
Köles	Cub. 2 qr. 1/2		Túrótartó kosár	N. 1
Vagyo[n] mogoróhagyma	Cub. 2 1/2 /1		Igen régi disznófő és sóldor	N. 5
Deszka vagyon	N. –		Más hitván köből	N. 1
Aszú gyümölcs eleges	Cub. 3 1/2		Szapu két qr.	N. 1
Apró koszorú fokhagyma hidegben	N. 9		Pléhes ajtó rajta	N. 1
Arkely ¹⁰⁴	Cub. 18 /2			
			Udvarbíró házában	
	Az prófontt pincében		Asztal vagyo[n]	N. 1
Káposztát hordóval	N. 2 1/2		Superlatos ágy	N. 1
Egy öreg kád káposzta	N. 1		Tálnértartó rostélyos	N. 1
Lőre avagy csiger, hordóval:	N. 6		Táltartó	N. 1
Arkely vagyo[n]	Cub.		Fogas vagyo[n]	N. 2
			Hosszú szék	N. 1
	Profontt pince fele való házba[n]		Padszék fal környül	N. 3
Az falán fogasok	N. 4		Ajtó pléhes	N. 1
Asztal	N. 1		Kemence mázas	N. 1
Padszék	N. 1		Ablak, rajta retesz	N. 1
Kemence	N. 1			
Vasfazek abba[n]	N. 1		Sütőházban	
Öreg ablak hitvá[n]	N. 2		Kemence vagyo[n]	N. 1
Ajtó rajta	N. 1		Üst	N. 1
			Gyűkér szita	N. 2
	Az szabó házban			
Vagyo[n] mindenestől búza	Cub. N. 55		Belső várban, kapu felett való házba[n]	
Kendermag vagyo[n]	Cub. 7 /–		Asztal vagyo[n]	N. 1
Lencse	Cub. 2 1/2 qr. 1		Iratos fogas az falán	N. 1
			Nyoszolya vagyo[n]	N. 1
	Az sáffár házban		Ablak, kemence	
Csigához való vaskarika	N. 1			
Tűz alá való vas	N. 1		[5] Ugyanott, belső kamarába[n]	
Vasas veder	N. 1		Öreg rostélyos tárnértartó	N. 1
Vaskarika	N. 1		Az kapu felett felső házban	
Vasrostély	N. 1		Asztal benne	N. 1.
[4] Vasbilincsek	N. 2		Hosszú szék	N. 1
Középszerű serfőző üst	N. 1		Nyoszolya hitvá[n]	N. 1
Cseh hám lóhoz való	N. 2		Fogas az falon	N. 2
Csigakötél hitvá[n]	N. 1		Egy harang jó	N. 1
Vadnak valami vasiszkába			Óra jó	N. 1
Vagyo[n] kita kender	N. 45		Hagymamag vagyo[n]	icce 10
Hús mérő új mérték	N. 1			
Kassai vasas köből, ne[m] igaz	N. 1		Külső várban, az lisztes házban	
Báránybőrök apróstól, gedó, kecske	N. 16 ¹⁰⁵ 24		Liszt búzából szitálatlan	Cub. 116
Bikabőr, egy darab			Szitált liszt	Cub. 23
Hitván vasláda	N. 1			

103 aszalt

104 (=gabonafajta)

105 [áthúzza]

Az ecettes házban		Széklóca	N. 6
Vagyó[n] hordó ecet	N. 4	Sütőteknő	N. 1
Általagocska	N. 1	Tejhez fazek	N. 2
1 Fal felől való hordó, igen kevés feljebb félignél	T. 4	Kazal széna új szám[a] háro[m]	N. 3
2 Mellette való, feljebb félignél	T. 5	Általag	N. 1
3 Mellette való, feljebb félignél	T. 2 ½	Kád vagyó[n]	N. 1
4 Mellette való, feljebb félignél	T. 2 ½	Kazal az csiga alatt, öl	N. 4
5 Tonnácska tele			
Serfőző házban		A vár alatt való malomba[n]	
Öreg serfőző üst	N. 1	Vagyó[n] hordó	N. 1
Öreg kád	N. 2	Az több molmok az urbárium[an] megvad[na]k.	
Serhevítő kád	N. 6	Az házak alatt való pincékben az várba[n]	
Csigánál való csetornakútnál		1. vas con[tinet] ¹⁰⁷ T. 8 j. – [...] ¹⁰⁸	
Lánc vedrestől, vasas	N. 1	[7] [...] 100. vas [continent] T. 5 j. –	
		2 vasa hordókkal öttel ¹⁰⁹ másutt [...] S[umm]a ¹¹⁰ Tin. 350 jus. 1/2	
Csigához való szerszám		Borvonó kötel, korcsolyák mind megvadnak.	
Csiga ló	N. 2	Bor árát az kulcsártól, golopiaktól vetette el öna[yság]a fl. 5, mely bort 8. Martii ¹¹¹ atta[m] volt korcsomára.	
Csigakötel jó	N. 1	Méz, icce	6
Csigás lovak[na]k erejek	N. 2	Méh per vasa 1, harmada	
Hámjok	N. 2	Széna az csiga alatt, orgia	
Vízhozani való hordó	N. 2	Kemence méz	2
Csiga széke	N. 1	Vetés	Cub. 27
[6] Pávákról		Réz dob egy pár	
Vagyon páva	N. 4	Fél tonna hering ¹¹²	
Vár alatt az majorban		[8] Restantia vinor[um] in Zadvara 18. Junii 1608 ¹¹³	
Tehén tinó, harmadfű	N. 1	1. vas cont[ine]t Tin. 5 1/2 jus. 4 [...] ¹¹⁴	
Disznó vagyó[n]	N. 10	26. vase cont[ine]t Tin. 3 jus. 5	
Süldők vad[na]k	N. 9	S[umm]a Tin. 85 jus. 16	
Malacok	N. 5	Majorban	
Lúd	N. 5	Fejős tehen 1, borja 1	
Tyúk	N. 10	Szilva vagyon	Cub. 3 qr. 1
Kakas	N. 6	Kölesből kása	Cub. – qr. 2
Hordó	N. 2	Arkely	Cub. 6 j. –
Láda	N. 2		
Kupulló ¹⁰⁶	N. 2		
Tevő szék	N. 2		
Asztal vagyó[n]	N. 1		

106 köpülő

107 a hordó tartalmaz

108 [a hordók felsorolása]

109 [kihúzott sor]

110 összesen

111 március 8-án

112 [kihúzott sor]

113 bortartozás Szádváron 1608. június 18-án

114 [a hordók felsorolása]

10.

SZÁDVÁR LEÍRÁSA AZ URADALOM URBÁRIUMÁBAN

[1648]

[MNL OL, P 108, Rep. 24., Fasc. M., No 472., pp. 1–2. (eredeti, magyar nyelvű irat)]

[1] ARX Zaard cum omnibus pertinensibus¹¹⁵

Vár alatt, régente[n] volt egy halastó, mely halastófeneken vagyó[n] az vár számára két öreg kert, egyik kápostás, az másik veteményes.

Azon halastón, s vízen egy kőre való malom; és porterő, kásaterő és kenderkalló volt; most pusztta.

Azholott szénakaszálókat rakják, azelőtt minde[n]féle veteményeskertek voltak.

Vagyon vár alatt komlós kert etc.

Vagyon méheskert egy, kiben méheket tartanak.

Az várnak oldalain kernes-keröl¹¹⁶ sok szép gyümölcsfák vannak: diós, almás, szilvás etc., etc. Honnéd¹¹⁷ ön[a]g[yságok]n[a]k, amikor termése vagyon, fe-[2]les gyümölcsöt takaríthatnak az gondviselők, mely kertek és gyümölcses mindezzel találomba[n]¹¹⁸ voltak etc.

Az vár[ban], várnál vagyó[n] lovak[na]k és juhoknak való istálló, mostanáb[an] szalmával fedett.

Rétek. A pusztta tó végébe[n] vagyó[n] egy darab rét, harminc emberkaszáló,¹¹⁹ kin termi, szekér széna, circi[ter]¹²⁰ No 20.

Az vár oldalán, itt fenn vagyó[n] két maghagymás kert.

A bástya tövében egy petreselmes kertecske, kiben egynéhány meggy, fiatal is vagyon.

Item.¹²¹ Egy szőlőskertecske is vagyon az kapu előtt, konyha szükségére, Egresnek¹²² hordgyák az szőlejét; néha bort is szűrnek belőle, amikor terem, circiter bor, vasa¹²³ 2 etc.

Ennekelőtte az halastó mellett, a' malomnál volt egy sörnevelő ház is etc. [...]

11.

A CSÁKY-ESTERHÁZY-BIRTOKRÉSZ VAGYONLELTÁRA

(1674. január 22.)

[MNL OL, P 108, Rep. 24., Fasc. C., No 76., fol. 15–18, 23. (eredeti, magyar nyelvű irat)]

[15r] Extractus¹²⁴

Rerum mobilium et immobilium seu portionis comitis Ladislai Chaky ad arcem Szadvára pertinens pro c[elssissimo] principe attunc comite exequatae Paulo Eszterházy per judlium et jurassores Superioris et Inferioris p[ro]cessus co[m]it[us] Tornensis modo infrascripto constructus et extradatus. In pos[ses]sione Szilas, die 22. Januar[i]i anno 1674.¹²⁵

[16r] Mi, alább megírt nemes Thorna vármegyének mind a' két processusbéli¹²⁶ szolgabírái és esküttei: nemzetes és vitézlő Orba[i] Pál ít[é]lőmester urunk ök[e]g[ye]lme levele által való intimatóióját¹²⁷ s parancsolatját vevé[n], méltóságos gróf fraknai¹²⁸ Eszterhási Pál, sentei¹²⁹ főgenerális urunk ön[agyá]ga instantiájára¹³⁰ mentünk ki; és feljül megírt ít[é]lőmester urunk parancsolatja mellett procedálva[n],¹³¹ méltóságos gróf Chaki László urunk ön[agysá]ga Thorna vármegyébe[n] lévő ingó és ingatla[n] jószágát, pro parte attacti d[omi]ni actoris,¹³²

115 Szádvár VÁRA teljes tartozékaival

116 körös-körül

117 ahonnan

118 (=eshetőségen alapulva)

119 (=rétmérték)

120 körülbelül

121 továbbá

122 Egernek

123 bordó

124 kivonat

125 Csáky László gróf azon szádvári birtokrészének ingó és ingatlan jószágairól, amely birtokrészt Torna vármegye felső és alsó járásának szolgabírája és törvényszéki ülnökei adták át végrehajtással a felséges Eszterházy Pál herceg, akkor még csak gróf javára, az alábbi módon összeállítva és kiadva Szilas faluban, 1674. január 22-én.

126 (=járásbeli)

127 (=rendelkezését)

128 fraknói

129 semptei

130 (=kérelmére)

131 (=eljárván)

132 az említett felperes úr javára

becsületes convocatus¹³³ avagy vicinus¹³⁴ uraink jelenlétébe exequáltuk modo subsequenti, et manibus hominu[m] d[omi]ni actoris assignáltuk.¹³⁵

Elsőben is felmenvén Szádvárába[n] tanquam ad caput bonorum¹³⁶ Chakj László urunk őn[agysá]ga várbéli rata portióját,¹³⁷ úgymint az várnak hasonfélit, pro parte d[omi]ni a[ctoris] exequalvá[n] excindáltuk.¹³⁸

Az felső várba[n]. Szenesháznak köz¹³⁹ pitvarátul fogva (mely ugyan a' vendégháznak is pitvara eccersmind) a' mostani öreg vendégházat, az bótos nagy öreg palotát, azonbelől való bótos¹⁴⁰ házakat az czajgházzal¹⁴¹ edgyütt egy végbe[n], és mindezeknek felső részét. Sütőházat konyhával egésze[n], és ahhoz ragasztott öreg alházat, mely szabóháznak hívatatik; annak pitvarának ajtajátul fogva egyenese[n] által, azon pitvarbul níló öreg sáfárháznak ajtajára intézve, azon ház alatt levő pincével edgyütt, ugyanazon sáfárházat is. Általellenbe[n] a' boltos pince torka alatt való kis [16v] házat. Item¹⁴² Sibilla nevő pincét, azon felett való borházzal edgyütt; a' mellett hústartó pincének edgyikét. Ugyanaz belső várba[n] a' toronynak felét, holott az óra és harang vagyó[n], dobolyóhellyel, az bástyák közre marattak. Az káolnaforma bástyácska kápolnáknak deputáltatott;¹⁴³ az alatta való üresség (melyet haszonra fordíthatni) köz, edgyik ecetesház ide való.

Középső várban. Az lakatos bástya alja, méasztartó hely, köz, annak a' közepi d[omi]num a[ctoris]¹⁴⁴ illet. A tömlöcház és alatta való tömlöc közönséges. Közép várnak kapuja mellett való lisztes bástyának alsó része köz, által vagyon rekesztve két felé, felső része egésze[n] ide való. Az lakatosméhely mellett való deszkás háznak alsó része, melyből istállókat csináltak, ide esett. Bebék kapuja czajgháznak és porháznak, ha kívántatik, közre hagyattatott. Az porkolábháznak alatta lévő pincével, Bebék kapuja felett való kamarával edgyütt köz porkoláb számára és szegény emberek portékáinak félelmes időbe[n] való benntartására. Száraz malom köz, kovácsház, mivel köz; németek és hajdúk házai közök.

Külső várban. Csigá mellett való végén való kis ház, mellette lévő öreg istállóval, és az középső kapun kívül való szegletbe[n], másik istállóval generális urunk számára ju-tott. Az csatornák, csigá és német bástya külső, belső kapu közti magyar hajdúk és németek házai, mind itt, mind belső várban is, a' mint [17r] declaráltatott,¹⁴⁵ vártaházzal edgyütt közök. Az munitiók¹⁴⁶ és lövészszámok valamenny vagyó[n], mind közök. Az kapukon kívül való sarampó,¹⁴⁷ és annak is a' kapuja köz: hoc superaddito¹⁴⁸ valami közre maratt, egyenlő akarattal fáradsággal, kölcséggel, munkával tartoznak építeni.

Az váron kívül. Az szőlőkert köz, az hagyma földek[nek] ide esett fele, az több vároldalon lévő veteményes kerteknek való föld köz. A veres bástya alatt való méheskert elpusztult, köz. Az vár alatt való pusztá majorház ide esett. Az káposztás kerteknek, borsós kertnek, jégvermeknek fele ide való. Az füvelő¹⁴⁹ kertek közök. Az vár környékibe[n] való gyümölcsös kertek és imitt-amott levő szilva-, dió- és almafák közre maradtak, közönséges[e]n haszon felével ide tartoznak.

Várbéli inventárium¹⁵⁰

Az bástyákon vagyon, apró öreg tarack	No 6
seregbontó	No 3
Bebék fegyverdereka, ¹⁵¹ egész öltözet	No 1
Gyalogkopja avagy lá[n]cfa, ¹⁵² csomó	No 1
Puskapor, tonna	No 6
Szakállós, circiter ¹⁵³	No 100

133 összehívott

134 szomszédos

135 az alábbi módon hajtottuk végre és adtuk át felperes úr embereinek kezéhez

136 mintegy a birtokközpontba

137 (=törvényes birtokrészét)

138 a felperes úr részére végrehajtván, kihatítottuk

139 közös

140 boltozatos

141 (=fegyvertárral)

142 továbbá

143 (=kijelöltetett)

144 felperes urat

145 (=kinyilvánítottatott)

146 (=lőszerek)

147 sorompó

148 hozzáátéve ide

149 füves

150 (=leltár)

151 (=lemezpáncélja)

152 lándzsa

153 körülbelül

Rézdob, kisebb és nagyobb, ide való és ne[m]	
közös	Par 3
Fegyverderekak sisakokkal, circiter	No 20
Vannak golyóbisok, tüzes szerszámok az czajgházba[n]; melyek ezekkel edgyütt (dobokon kívül, mely generális ur[am] részére esett, aestimatióra ¹⁵⁴ való) Mind köz.	
[17v] Item, amint feljül íratott, toronyba[n] levő óra, egy öreg harang, másik kicsiny, közös.	
Az sáfárházba[n] vagyon gyalogdob	No 1
Ostyasütővas	No 1
Borsórló malmocska	No 1
Szita	No 3
Ó háj, font	No 3
Kis tekenő	No 1
Sütőtekenő	No 2
Vasfazék, apró, nagy	No 3
Gyalog hajdúnak való két lobogócska	No 2
Fiókos, magnak való hosszú zöld láda	No 1
Fejér kis asztal	No 1
Item keredged asztal	No 1
Rámán üvegablak	No 4
Üres gönczi hordó	No 12
Egy ládácskában dibdáb, ¹⁵⁵ apró vaseszköz	
Pincetokos láda	No 1
Vasfüstölő	No 1
Méhelyhez való kovácseszközök egy ládában	
Vasas, rongyos, bőrs láda	No 1
Puttony, lajt, kanna és holmi faeszközök, konyhára valók	
Rabnak való békló	No 2
Élésnek való fejér láda	No 2
Fejér parasztarmáriu[m] ¹⁵⁶	No 1
Rézfont, függősbűl apró, nagy	No 3
Égettboros ¹⁵⁷ fazék, egy akós	No 1
Két bőr sellye szék ¹⁵⁸	No 2
[18r] Templomban való gyertyákra viasz, font	No 3
Misemondó eszközök közösek [...]	

[23r] [...] Ezen feljül megírt exequált,¹⁵⁹ s általunk inventált ingó és ingatlan jóknak nagyobb bizonságára attuk ki eze[n] írásunkat és eze[n] mód szerint manibus d[omi]ni actoris assignáltuk.¹⁶⁰ Datum in possessione Szilas, die 22. mense Januarii, anno 1674.¹⁶¹

Coram me, Stephano Magyari, substituto vicecomite co[m]i[t]a[tu]s Torn[ensis]¹⁶² m. p. [gyűrűspecst]

Coram me, Stephano Terbóts, jurato notar[io] co[m]i[t]a[tu]s Thorne[nsis]¹⁶³ m. pria [gyűrűspecst]

Coram me, Stephano Pap¹⁶⁴ m. p.

Coram me, Petro Beleni, plebano Almásiensi¹⁶⁵ m. ppria

Per me, Gregoriu[s] Radosticz, judl[ium] co[m]i[t]a[tu]s Tornensis inferioris proces[s]u[s]¹⁶⁶ [gyűrűspecst]

154 (=becslésre)

155 dírib-darab

156 parasztalmárium

157 (=szeszfőző)

158 (=karosszék)

159 (=végrehajtott)

160 a felügyelő urak kezével aláírtuk

161 Kelt Szilas faluban, az 1674. esztendő január havának 22. napján.

162 Elöttem, Magyari István, Torna vármegye megbízott alispánja

163 Elöttem, Terbóts István, Torna vármegye jegyzője

164 Elöttem, Pap István

165 Elöttem, Belényi Péter, almási plébános

166 Álalám, Radosticz Gergely, Torna vármegye alsó járásának szolgabírája

Per me, Andrea[m] Rajczy, judliu[m] co[mi]t[a]tus Thor[nensis] proces[s]us superior[is]¹⁶⁷ [gyűrűspecst]
 Coram me, Stephano Kovaczi, jurato asses[ore] comitatus Tornens[is]¹⁶⁸ [gyűrűspecst]
 Coram me, Michaelo juniore Bartok, jurato asse[sore] co[mi]t[a]tus Thor[nensis] m. [p.]¹⁶⁹ [gyűrűspecst]

12.

A BATTHYÁNY-BIRTOKRÉSZ VAGYONLELTÁRA

(1674. november 17.)

[MNL OL, P 1313, I.4.7., No 48/1., pp. 1–3, 8. (eredeti fogalmazvány, magyar nyelvű irat)]

[1] Anno Domini 1674. die 17. Novembris¹⁷⁰

Én, Jakab Pál, gróf Bottyani Kristóff őna[gy]sága főhadnagya, jüttem¹⁷¹ ide Szadvaraban méltóságos gróf Bottyani Borbála asszony őna[gy]sá[gyá]nak parancsolatjából és commissiójából,¹⁷² itt az várban az őna[gy]sá[gyá]nak javai inventálására. S mindpenig az váron kívül az őna[gy]sá[gyá]nak jószágában akármely névvel nevezendőket, javait inventálni. Mely ekképpe[n] következnek. [...]

Primo: ¹⁷³ Bebék kapuban találtatott egy rakás[n] tiszta búza	Cub. 136
Ugyanott második rakáson találtatott tiszta búza	Cub. 101
I[bidem]. ¹⁷⁴ Templom felett való harmadik házban találtatott tiszta búza, szemül ¹⁷⁵	Cub. 70
I[bidem]. Palota felett való padgyá[n] találtatott vámból proveniált ¹⁷⁶ tiszta búza, szemül	Cub. 18
Sum[m]a facit ¹⁷⁷ tiszta búzának	Cub. No 325
Secundo: ¹⁷⁸ Bebék kapu felett való házban találtatott egy rakáson abajdóc ¹⁷⁹ búza, szemül	Cub. 160
Ugyan Bebék kapu felett való más házacskában, azokiben azelőtt Gergacs lakott, volt abajdóc búza	Cub. 86
I[bidem]. Sibile pince felett való padgyá[n] volt egy rakáson abajdóc búza, szemül	Cub. 170
Templom felett való padgyá[n] egy rakás[n] találtatott abajdóc búza, szemül	Cub. 95
Ugya[n]ott más rakáson találtatott ros	Cub. 127
Ugya[n] templom felett való pitvarjában abajdóc	Cub. 14
I[bidem]. Felső közöpső háznál abajdóc búza találtatott	Cub. 109
I[bidem]. Felső palota padgyán másik rakás[n] találtatott abajdóc búza, szemül	Cub. 86
/elvittek Cub. 9/	
Ugyan az felső palota felett való padgyá[n] találtatott abajdóc búza, szemül	Cub. 116
Ugya[n]ott találtatott más helyen abajdóc	Cub. 133
Sum[m]a facit abajdóc búzának	Cub. No 1096
[2] Tertio: ¹⁸⁰ Vendégházba találtatott zab, szemül	Cub. 333
I[bidem]. Lakatos bástyában találtatott zab, szemül	Cub. 283
I[bidem]. Lisztsház felett való padon volt zab	Cub. 35
Summa facit zabnak	Cub. No 651

167 *Általam, Rajczy András, Torna vármegye felső járásának szolgabírójá*168 *Elöttem, Kovácsi István, Torna vármegye esküdtje*169 *Elöttem, ifjabb Bartók Mihály, Torna vármegye esküdtje*170 *Az Úr 1674. esztendejében november 17. napján*171 *jöttem*

172 (=megbízatásából)

173 *először*174 *ugyanott*175 *szemes*

176 (=származó)

177 *összesen kitesz*178 *másodszor*

179 (=rozzsal elegyes)

180 *harmadszor*

Quarto: ¹⁸¹ Felső palota felett való padgyá[n] egy rakáson vagyó[n] árpa	Cub. 25
I[bidem]. Lisztsház felett való padon vagyon árpa	Cub. 24
Summa facit árpának	Cub. No 49
Quinto: ¹⁸² Lisztes ház felett való padgyán volt tenkel	Cub. No 12
Sexto: ¹⁸³ Felső palota felett való padgyán találtatott két rakáson ezidei és tavali kendermag	Cub. 15
Septimo: ¹⁸⁴ Ugya[n] felső palota felett való padgyán találtatott hordócskákban ezidei és tavali borsó	Cub. 6
Octavo: ¹⁸⁵ Ugyan felső palota felett való padgyán találtatott hordócskákban ezidei és tavali lencse, szemül	Cub. 4
Nono: ¹⁸⁶ Ugya[n] ott találtatott vereshagyma	Cub. 4
Decimo: ¹⁸⁷ Ugyanott találtatott dió	Cub. 9
Ugyanott találtatott aszu ¹⁸⁸ szilva	Cub. 2
I[bidem]. Sáfárházban találtatott vonatlan ¹⁸⁹ kender, kita	No 26
Ugya[n] ott találtatott vont ¹⁹⁰ kender, kita	No 16
I[bidem]. Találtatott két egész kósó	No 2
Ugyanott találtatott malompor ¹⁹¹ egy gönczi hordóval, vasa	No 1
Ugya[n] ott találtatott ecet egy hordóban, nincs szintén félik ¹⁹²	
Más átalagban is ecet félig vagyon	
Az leányok házában találtatott børszék	No 6
I[bidem]. Találtatott közönséges asztal	No 6
I[bidem]. Diófa kerek asztal	No 1
Nagy pincibe[n] találtatott ezidei, majorságbéli bor, vasa ¹⁹³	No 20 ½
Ugyanott aszalai ¹⁹⁴ óbor találtatott, vasa	No 2
I[bidem]. Az várban üres hordó új és ó találtatott	No 52
[3] Méz találtatott, icce	No 3
I[bidem]. Egy hizlaló emedisznó ¹⁹⁵ találtatott az várban	No 1
I[bidem]. Almamust egy hordóval találtatott, vas	No 1
I[bidem]. Találtatott egy csöbör almamust	No 1
I[bidem]. Porkolábház alatt való pincében találtatott tavali aprított káposzta, vas	No 13
De ha telitölti őket, béli megye[n] négye.	
I[bidem]. Puszta pince felett való házba[n] találtatott ez idei nyers alma	Cub. 30
I[bidem]. Az nagy pincében, azhol borok vadnak, találtatott felkötözött alma, csomóval	No 150
[...]	
[8]	

Jakab Pál

Anno Domini 1674. /17-a 9-br[is]./¹⁹⁶ Szadvari inventárium181 *negyedszer*182 *ötödször*183 *hatodszor*184 *hetedszer*185 *nyolcadszor*186 *kilencedszer*187 *tizedszer*188 *aszalt*

189 (=kifésületlen)

190 (=kifésült)

191 (=maradéklist)

192 *félig*193 *hordók*194 *aszalói (Abaúj m.)*

195 (=anyadisznó)

196 *Az Úr 1674. esztendejében /november 17-én./*

13.

A BATTHYÁNY-BIRTOKRÉSZ VAGYONLELTÁRA

(1675. február 3.)

[MNL OL, P 1313, I.4.7., No 48/3., pp. 1–2. (eredeti fogalmazvány, magyar nyelvű irat)]

[1] Anno Domini 1675. die 3. Februar[ius]¹⁹⁷

Bebék kapuban inventált abajdóc ¹⁹⁸ búza	Cub. N. 160
Gergacs kamarajában inventált abajdóc búza	Cub. N. 86
Lisztesházban régi liszt	Cub. N. 8
Lisztesház felett való bástyában zab	Cub. N. 35
Ibidem ¹⁹⁹ más rakásban árpa	Cub. N. 24
Ibidem temkely	Cub. N. 12
Lakatos bástya felső részén volt egy rakásban inventált zab	Cub. N. 283
Ugyanazon zabból kiattunk abrak[na]k	Cub. N. 33
Vendégházban inventált zab	Cub. N. 333
Szebelye pince felett való padgyán inventált abajdóc búza	Cub. N. 170
Új palota felső padgyán egy rakásban vagyon abajdóc búza	Cub. N. 133
Ebből mértenek fel cubul[um] ²⁰⁰ N. 28, mely sákokba[n] ²⁰¹ ott vagyon	
Ibidem más rakásban abajdóc búza	Cub. N. 116
Ibidem árpa	Cub. N. 25
Ibidem kendermag egy rakásba[n]	Cub. N. 11
Ibidem más rakásban ezidei kendermag	Cub. N. 6
Ibidem borsó	Cub. N. 1 ½
Ibidem tatárka ²⁰²	Cub. N. 10
Kápolna felett való palotában vagyon egy rakásba[n] ros	Cub. N. 24
Ibidem németektől maratt maradék ros	Cub. N. 3 ½
Azon palota pitvarában inventált abajdóc búza	Cub. N. 14
Pitvar mellett való házban inventált abajdóc	Cub. N. 109
[2] Az várban káposztás pincében tavalyi és harmadévi káposzta, vasa ²⁰³ Nro 6. De az hatból térszen N. 4, ha telirakják	
Görgön vett hordó ezidei káposzta	Cub. 333
Az első palotába[n] vagyon sákokban, azkit el akartak vinni Cub. N. 48, ugyanott vagyon	
Ecetágy nagy edénnyel, egyik nagy, három ágyon.	

Subscriptio provisoris arcis Szadvariensis²⁰⁴

Szadvari tisztviselő Farkas János mp.

Az zab száma	Cub. 583
Búza és gabona	Cub. 863 ½
Árpa	Cub. 49
Tenkely és tatárka	Cub. 22
Kendermag	Cub. 17

/1675. 3-a Feb[ruarius]/²⁰⁵

197 Az Úr 1675. esztendejében február 3. napján

198 (=rozzsal elegyes)

199 ugyanott

200 köből

201 zsákokban

202 (=hajdinaköles)

203 hordó

204 A szádvári vár udvarbírójának aláírása

205 /1675. február 3-a./

14.

A CZOBOR-BIRTOKRÉSZ VÁRLELTÁRA

(1677. január 2.)

[MNL OL, P 108, Rep. 24., Fasc. A., No 27., fol. 101–112. (eredeti, magyar nyelvű irat)]

[101r] Anno 1677. die 2. Januarii.²⁰⁶ Én, Radosticz Gergely, nemes Torna vármegyének edgyik szolgabírája, mellém adjungált²⁰⁷ esküttekkel, nemes Scultety Matthé és Kovacz István uramékkal, eze[n] nemes Torna vármegyének exmissiójából²⁰⁸ gyöttem eze[n] nemes Torna vármegyéb[en], Szadvara nevű várban tekéntetes n[agysá]gos gróf Czobor Maria Regina asszony instantiájára,²⁰⁹ neminemű legumináknak²¹⁰ és alább rend szerint megírt azon várban és kívülete lévő mostanáb[an] találatott minden ingo-bingó jóknak²¹¹ leíratására és inventálására, melyek említett gróf Czobor Maria Regina asszony ön[agysá]ga parancsolattyából mostan beállított szadvary tisztartó uram[na]k, nemzetes SzentMiklosy György uram[na]k ö[k]e[gye]l[mé]nek kezéhez assignáltatnak.²¹²

Szadvaraban
Legelsőben mentünk a' Saffarházba.
Négy új szalonna oldalostul.
Ó szalonna másfél oldalostul.
Ó sódar tizenhárom.
Új sódar nyolc.
Új orja négy, fejestül.
Ó orja másfél.
Négy új háj.
Ötedfél ó háj.
Két forgócsont.
Két nyúllya.²¹³
Kolbász tizenhárom.
Három üres hordó.
Egy örög²¹⁴ tekenő.
Szőlő öt rúdon.
Azonkívül öt csengetővel.²¹⁵
Egy rostél.
Egy örög nyárs.
Egy ahhoz való vastengely és tíz darab vas, az is ágyúhoz.
[101v] Lakatosnak való satu egy.
Lécszeg ezer, kilencszázötve[n]nyőc.
Egy örög rézfont, huszonnégy fontos.
Huszonkilenc fatányér.
Két fazék szilvaliktárium.²¹⁶
Egy szapu árpakása.
Fél köből mák.
Két korsó szilvaliktárium.

Másfél icce vaj.
Fagyú font kilencvennyőc olvasz[tott].
Németnek való fagyúgyertya ötve[n]három.
Két faedén, kiben sőt tartanak.
Egyikben két icce só.
Négy sínvas.
Egy vajnak való favanna,²¹⁷ üres.
Bor, égettbor hét icce.
Négy üres korsó.
Két vas, emberre való.
Egy örög juhbőr.
Öt apró báránybőr és egy kecskebőr.
Egy sákban²¹⁸ fél szapu mák.
Egy ládában tíz apró cseréppohár.
Ugyanabban a' ládában hat korsó.
Egy örög üres láda, abba vagyon fél szapu borsó és fél szapu lencse.
Egy farosta.
Fagyúgyertya asztra való 198.
Közönséges fagyúgyertya ötvenöt.
Egy kis ládácskában nyolc szál gyertya.
Egy kazupkában²¹⁹ barackliktárium.
Három fakupa.
Két szatyor.
Két öreg cseréplabas és két szűrő.
Két öreg fakanál.
Harminckét száraz nyelv.
Apró száraz hal egy kötés.
Egy száraz potyka²²⁰ és fél csuka.

206 Az 1677. esztendő január 2. napján.

207 (=vett)

208 (=kiküldetésében)

209 (=kérelmére)

210 (=jogoknak)

211 ingó és ingatlan javaknak

212 (=juttatnak)

213 nyúlja (=a disznó hasa két oldalán elnyúló és két első lába között egybefutó hosszú, vékony hús)

214 öreg

215 (=feltehetően madzaggal felkötött fürtök)

216 szilvalekvár

217 (=fabödön)

218 zsákban

219 kéregedénykében

220 ponty

Negyvenegy kőso és egy fél.
 Egy örög széles szájú korsó.
 Negyvenkilenc²²¹ ablakra való üveg.
 Ablakra való kis vasrudacska hat.
 Egy vannáb[an] negyve[n] icce olvadtott méz.
 Egy hordóba négy fehér cseréptál.
 Olvasztott viasz tizenhét font.
 [102r] Egy bőrtörő prés.
 Három hosszú vasszeg.
 Egy hordóban két köböl fehér liszt, konyhára való.
 Egy üres átalag félég²²² csepkepvel²²³

Nyári ház alatt

Lisztartó szuszékban cselidnek való liszt vagyon ötédfél köb[öl].

Ecetes házban

Az első két csöbres átalag ecettel félég vagyon.
 Második átalag félégnél²²⁴ fellyebb.
 Harmadik átalagb[an], aki hatvanhárom iccés, félég vagyon.
 Negyedik átalag csak ágya vagyon.
 Ötödik tizenhat iccés tonnában vagyon tíz iccére ecet.
 Hatodik egy hordó, melybe[n] új ecetágy vagyon.
 Hetedik három csöbres hordób[an] ecetágy.
 Nyócadik edénbe[n] semmire ne[m] jó az ecet.

Sütőházban

Egy sütőtekenő.
 Három szita.
 Egy liszthordó putton.
 Két csöber vadalmaecet egy átalagban, mely most még nem jó.
 Egy vízhordó kupa.

Szabóház alatt való pécéb[en]

Pénce pitvarában két üres hordó.
 Az pécében tíz akós hordób[an] hasábas²²⁵ káposzta.
 Hat gönczi hordóval aprított káposzta.
 Egy gönczy hordób[an] aprított kezet káp[oszta].
 Egy átalagba[n] aprított káposzta.

Sybilla pécében

Vereshagyma hat köböl.

Konyhára való petreselyem.
 Retek két köbölne.²²⁶
 Sárgarépa és fehérrépa fél köbölne.

[102v] Konyhán

Egy nyárs.
 Egy rostély.
 Két vasláb, kire tüzet raknak.
 Egy vasvellácska.
 Egy tormareszelő.
 Egy vasserpenyő.
 Tizenhárom cseréptál.
 Huszonegy fatányér.
 Vasfazék alá való egy vasláb.
 Tíz fazék.
 Három fakanál.
 Egy örög vízhordó csöbör.
 Két hordó, kibe[n] vézet²²⁷ tartanak.
 Egy asztal.
 Egy lakat az armariumon.²²⁸
 Konyha ajtaján is egy lakat.
 Ahol az fát tartanak, egy lakat.
 Konyha előtt üres hordó hat.
 Fasajtó²²⁹ egy.

Szabóházban

Lúd tizenhat.
 Kácsa tizenkettő.
 Tyúk harminc.
 Sendel²³⁰ négyezer.
 Borzovaiak kétezervel tartoznak.
 Huszonnégy üres hordó.
 Két átalag.
 Egy örög sütőtekenő.
 Ezen Szabóháznak és pitvarának a' padlása és a' hájazattya²³¹ beszakadozott, se ablakja, se kemencéje nincse[n].
 Sütőház felet való házacska elromlott állapotban vagyon, se kemencéje, se ablakja, még az padgya is és hajazattya beszakadozott.
 Egy hordóban lúdtoll.
 Kenyérszakajtó szalmából kilenc.
 Egy szegletes asztal lábostul.²³²

221 [eredetiben: nyegyvenkilenc]

222 félég

223 csipkével

224 félignél

225 (=durvára vágott)

226 köbölnyi

227 vizet

228 almáriumon

229 faprés

230 zindely

231 héjazatja

232 lábostól

[103r] Az várban

Egy verő ártány²³³
Három emült²³⁴ nyári sődő.²³⁵

Palotta padgyán

Másfél köből borsó.
Két köből lencse.
Öt köből kendermag.
Két szapu aszú²³⁶ cseresnye.
Harmadfél köből aszú alma.
Egy hordóba egy köből dió.
Egy hordó gyapjú.
Fél szapu száraz som.
Új fazék ötvennyolc.
Aszu körtvély negyedfél szapu.
Öt szapu száraz meggy.
Egy hordób[an] öszvekölt rossz kendermag két szapuni.²³⁷
Báránybőr tizenhat.
Kecskebőr egy.
Aszu szilva hét köből háro[m] szapu.
Két rakásban tiszta búza negyvenegy köből.
Más két rakásban abajdóc²³⁸ búza nyócvankét köből.
Item²³⁹ más két rakásban abajdócos szegény búza negyvennégy köből.
Item egy rakásban abajdócos búza huszonöt köből.

Nagy palota alatt való pécében

Majorságbéli bor vagyon huszonkét hordóval.
Dézmabor ötvenegy hordóval.
Lőre öt hordóval.
Másfél hordó söprő.
Egy serfőző fazék.
Egy égettboros²⁴⁰ fazék.
Üres hordó tíz.
Egy mérő csöbör.
Vízfordó csöbör egy.
Két désa.
Bortültű kupa, kettő.
[103v] Vízfordó kupa, kettő.
Fatúcsér kettő.

Egy fördőkád.
Egy hordó csék,²⁴¹ hat forint ára.
Egy átalagb[an] két csöbör ürmes²⁴² bor.
Egy átal[agban] másfél csöbör örvényes²⁴³ bor.
Egy átalagb[an] egy csöbör sályás²⁴⁴ bor.
Alma három rakáson három köbőlné.
Alma csengető hatvan.
Körtvély csengető tizenkettő.
Egy átalagb[an] egy csöbör mézser.
Óbor egy hordóval.
Elegyétet²⁴⁵ bor, fele új, fele ó, öt hordóval.

Kiss bástyába[n] való házba

Kemence új.
Öt új ablak kristálüvegből.
Két kerek asztal.
Hosszú fekete asztal egy.
Egyes karszék, zöld, hat.
Bőr karszék öt.
Ágy, kettő.
Pléhes ajtó kettő.
Két üvegben rósaecet.
Mázos korsó három.
Üvegkorsócska egy.
Fa mosdócska egy.

Az asszony hálólázában

Ros köből kilencvenhat.
Asztal egy.
Fatányér kilenc.
Egy új kemence.
Két új ablak kristálbúl.
Pléhes ajtó, egy másik pléh nélkül.
Egy hordóban mindenféle veteminyag.
Egy búzaszárajtó ponyva.
Üvegphár tizenhárom.
Kotyogós üveg egy.
Egy armárium.
Egy üres faolaj palasz.²⁴⁶
Két rostélos korsó.

233 (=levágásra alkalmas herélt disznó)

234 elmúlt

235 süldő

236 aszalt

237 szapunyi

238 rozssal vegyes

239 továbbá

240 (=szeszfőző)

241 csík(hal) (?)

242 ürmös

243 örménygyökéres

244 zsályás

245 elegyített

246 palack

[104r] Leányok házában

Asztal egy.
 Ágy kettő.
 Egy új kemence.
 Az ablakja jó.
 Pléhes ajtó egy.
 Zöld egyes karszék kettő.
 Egy bőrszék.
 Egy hosszú karszék.

Palota előtt való pitvarb[an]

Egy mángolló.
 Két ajtó pléhes.
 Ablakok nincsenek rajta.

Palotában

Egy új kemence.
 Egy pohárszék.
 Az ablakok jók.
 Két rakásban tiszta búza kétszázegy köből.
 Abajdócos búza ötve[n]hét köből.

Kapu felett való házb[an]

Új kemence
 Egy hosszú asztal.
 Egy ablak, öt üveg híával.
 Az ajtó pléhes.
 Egy széles ágy.
 Egyes zöld karszék egy.
 Azon belől való kamorában két rongyos üvegablak.

Item. Kapu felett való felső házban

Kemence új.
 Az ablakja jó kristályból.
 Zab vagy százötve[n]hét köből.
 Az pitvaráb[an] vagy oncsó²⁴⁷ tyúknak, szeles,²⁴⁸ marhának való
 15 köből.
 Az ajtaján egy lakat.
 Az pitvar ajtaján is egy biklo²⁴⁹ lakat.

[104v] Lakatos bástyába[n]

Egy rakásb[an] tiszta búza nyócvan[n]nyolc köből.
 Második rakásban abajdócos búza nyócvan köből.

Harmadik rakásban abajdócos búza negyvenhat köből.
 Negyedik rakásban taklacos²⁵⁰ ros tizenegy köből.
 Egy rakásban árpa tizenegy köből s fél.
 Az ajtaján egy lakat.

Sibilla pénce felet

Tenkely ötven köből.
 Árpa vagy száz és fél köből.

Kápolnának belől való kamorában

Abajdócos búza negyve[n]kilenc köből.

Bebék kapujában

Zab vagy hatszázkilenc köből.
 Kvartélyzab,²⁵¹ kit falukrúl hoztak, huszonegy köből.

Saffarházban

Kender kita hatvanegy.
 Vonyott²⁵² kender vagy százhetvenhat font.

Lisztsház felett

Arkely²⁵³ húsz köből.

[105r] Az váron kívül

Vár alatt két kazalba széna tizennégy öl.
 Vadkertben tizenhárom öl széna. [...]

Generalis summa²⁵⁴

Korcsma és egyéb adópénzbéli	
restantia ²⁵⁵	fl. 201 // 22 1/2
Pénzen kiosztott búzának restantia	fl. 266 // 52 1/2
Bor	vas[a] No 80
Item három kis átalag. Edgyik ürmes.	
Másik örvényes. Harmadik sályás.	
Tiszta búza	Cub. No 330
Abajdóc búza	Cub. No 342
Kiosztott búza	Cub. No 22 1/4
Ros a' várban	Cub. No 107
Árpa	Cub. No 135
Tenkely	Cub. No 70
Zab	Cub. No 787
Kiosztott zab	Cub. No 67 3/4
Adózab	Cub. No 92

247 oncsú

248 szelelt (?)

249 béklyó

250 toklászos

251 (=feltehetően a kvartélykötelezettség megváltásából származó zab)

252 (=kifésült)

253 (=gabonafajta)

254 általános összegek

255 tartozás

Gregorius Radosticz judl[ium] co[mi]t[a]tus Tornensis²⁵⁶ mp. [gyűrűspecst]
 Coram me, Matthaeo Scultety jurato as[ses]sore co[mi]t[a]tus Torne[nsis]²⁵⁷ mp. [gyűrűspecst]
 [112r] Coram me, Stephano Kovaczy jurato assessore co[mi]t[a]tus Tornensis²⁵⁸ mp. [gyűrűspecst]

15.

A CZOBOR–ESTERHÁZY-BIRTOKRÉSZ MUNÍCIÓ-ÖSSZEÍRÁSA

(1680. január 17.)

[MNL OL, P 108, Rep. 24., Fasc. C., No 80., fol. 33. (eredeti, magyar nyelvű irat)]

[33r] Anno 1680. die 17. Januarii.²⁵⁹ Én, alább megírt nemes Torna vármegye substitutus²⁶⁰ szolgabírája, tekintetes nemes n[agysá]gos gróf Czobor Mária Regina asszony ön[agysá]ga szadvari praefectusa,²⁶¹ nemzetes vitézlő Palaghy István ur[am] és nemzetes Korponay Mihály uram szádvarj gondviselője ök[e]g[ye]lmekek instantiájára²⁶² egy részről, más részről pedig méltóságos Alsó-Magyarország főgenerálisa, gróf Eszterhassy Pál ur[am] ön[agysá]ga szadvay gondviselője, nemzetes Terbocs István ur[am] instantiájára jöttem²⁶³ ide, Szadvaraban az sok változó nímet tisztectül maradtott kevés számú munitióknak²⁶⁴ megnízísire, mellém vivín nemzetes SzentMiklóssj György uramat, ezen nemes Torna vármegye hites kapitányát, ugyan fölyül említett mindkét részről való tisztviselő uraimékkal együtt mente[m] az chaigházban²⁶⁵ megjárván minde[n] alkalmatosságát, egyebet, szükséges munitióra²⁶⁶ valót abban ne[m] találhattam; hanem circiter egy mása ólmot; circiter fél mása kanócot; harmadfél kicsin tonna puskaport, mely tonnák circiter²⁶⁷ ötven-ötven iccések. Voltak feles muskaterok, s fokokra való pallosok, muskaterhoz és szakállosokhoz való formák, kiket az sok változó nímet tisztect elvittek; melyeket így perlustrálván,²⁶⁸ említett mindkét részről való tiszt uraiméktul is hitelesen megértvín, kezem írásával [33v] és pecsétemmel recognoscálhatom.²⁶⁹ Datum in praefata arce Szadvara, anno et die quibus supra.²⁷⁰

Radosticz Gergely, nemes Torna vármegyének substitutus szolgabírája mp. [gyűrűspecst]
 Coram me, Georgio SzentMiklóssj ordinario capitaneo comitatus Tornensis²⁷¹ mp. [gyűrűspecst]

16.

THÖKÖLY IMRE ÁLTAL ELRENDELTE VAGYONLELTÁR

(1682. szeptember 12.)

[MNL OL, E 156 a, Fasc. 79., No 16., pp. 1–2. (eredeti, magyar nyelvű irat);
 egykorú egyszerű másolata: MNL OL, P 108, Rep. 24., Fasc. L., No 465., fol. 19.]

[1] Anno D[omi]ni 1682. die 12. mensis Septembris²⁷²

Én, Loczy János, nemes Torna vármegyének egyik szolgabírája, nemes vitézlő Radosticz Gergely juratus assessorával,²⁷³ méltóság[s] fejedelem Tokóli²⁷⁴ Imre kegyelmes urunk ön[agysá]ga parancsolatjából gyöttünk ide, Szadvaraban némőnemő dolgoknak inventálására, melyek

256 Radosticz Gergely, Torna vármegye szolgabírája

257 Elöttem, Scultety Máté, Torna vármegye esküdtje

258 Elöttem, Kovaczy István, Torna vármegye esküdtje

259 Az 1680. esztendőben január 17. napján.

260 helyettes

261 (=előljárója)

262 (=kérelmére)

263 jöttem

264 (=löszereknek)

265 (=fegyvertárban)

266 (=löszerre)

267 körülbelül

268 (=átvizsgálván)

269 (=igazolhatom)

270 Kelt az említett Szádvaron, a fenti évben és napon.

271 Elöttem, Szentmiklóssj György, Torna vármegye rend szerint való kapitánya

272 Az Úr 1682. esztendejében szeptember hó 12. napján

273 (=esküdtjével)

274 Thököly

nemzetes vitézlő Beckschazy Sigmond ur[am] keziben tisztartósági gondviselésére assignáltattak.²⁷⁵

Az három pincében óborok	No 84	A kerekbástyán vagyon rozs	Cub. 60
Az ecetesházban borecet egy átalag, egy hordó, ismét két átalag		Ugyanott búza vagyon	Cub. 16
Sonkolyos méz két hordóban		Lisztsház padgyán vagyon tenkely	Cub. 36
Köpös ²⁷⁶ méh az váron kívül	No 67	Árpa vagyon	Cub. 6
Az száfárházban ²⁷⁷ kősó	No 67	Tavalyi dió vagyon	Cub. 8
A palota padgyán lencse	Cub. 3	Nyáriház alatt való szusikban ²⁷⁸ liszt	Cub. 32
Borsó	Cub. 1	Vagyon zab	Cub. 23
Kendermag, régi	Cub. 6	Egy ládában vagyon papi öltözet pecsét alatt	
A palota padgyán vagyon búza	Cub. 100	Kenderkita vagyon	No 163
		A palotában vagyon négy darab olasz kárpit	No 4

[2] Lövészsorszámok

A csonkabástyán egy öreg tarack, melynek neve: Fridrik Fleskman. Ugyanazon bástyán egy kisebb réztarack, írva vagyon rajta: Ladislaus Csaky. Item²⁷⁹ egy seregbontó.

A kerek bástyán egy öreg réztarack, melyen vagyon írva: D[omi]nus Franciscus Bebek.²⁸⁰

A németbástyán²⁸¹ egy öreg réztarack, melynek neve: Franciscus Bebek de Pelsöcz.²⁸² Ugyanezen bástyán más kisebb réztarack.

A kapu felett való bástyán egy középszerő réztarack, melyen vagyon írva: Ladislaus de Csak.²⁸³ Vagyon hat csévo²⁸⁴ seregbontó

No 3

Szakállasok vadnak a bástyákon és czékházban²⁸⁵

No 103

Puskapor vagyon egy hordóval. Item átaljaggal

No 9

Ezenkívül is vagyon négy tonnával és egy fél átaljaggal. Vagyon egy átaljag totis,²⁸⁶ vagyon muskatérhoz való ólomgolóbis három ládácskával. Ugyanezen bástyában tizenegy rúd vas. Vagyon két pár öreg rézdob. Item egy pár kicsin dob.

Idem qui supra, Johannes Loczy, judliu[m] co[m]i[t]a[tus] Thornensis²⁸⁷ m. p. [gyűrűspecst]

Coram me, Gregorio Radosticz²⁸⁸ m. p. [gyűrűspecst]

17.

A SZEPESI KAMARA VAGYONLELTÁRA

(1682. november 2.)

[MNL OL, P 108, Rep. 24. Fasc. M., No 469., fol. 1–2, 10.

(egykorú egyszerű másolat, magyar nyelvű irat);

további egykorú másolatok: MNL OL, E 156 a, Fasc. 53., No 41., pp. 1–2, 8.;

MNL OL, E 156 a, Fasc. 90., No 50., pp. 2–3, 18.]

[1r] Anni 1682. die 1-a Novembris²⁸⁹

Paria conscriptionum bonorum Szadvariensium²⁹⁰

275 kijelöltettek

276 köpüs

277 sáfárházban

278 szuszekban

279 továbbá

280 Bebek Ferenc úr

281 németbástyán

282 Pelsöci Bebek Ferenc

283 Csáky László

284 csó

285 (=fegyvertárban)

286 teli

287 Mint fent. Lóczy János, Torna vármegye szolgabírája

288 Elöttem, Radosticz Gergely

289 Az 1682. esztendő november 1. napján.

290 A szádvári javak illő összeírása

[2r] Paria conscriptionum bonorum Szádváriensium anno 1682. die 2-a mensis Novembris peracta²⁹¹

Én, Magyarai István n[emes] Thorna vármegye substitutus v[ice]ispánja,²⁹² jöttem²⁹³ ide ugyan n[emes] Thorna vármegyében, Szádvárában n[emes] Szepesi Kamara parancsolattyára, Szádvárában lévő jóknak conscriptiójára,²⁹⁴ és ugyan Szádvárhoz tartozandó mindennemű jóknak és a' hoz lévő jószágoknak, minden pertinentiáiknak²⁹⁵ conscriptiójára, mellém adjungált²⁹⁶ nemes vár[me]gye edgyik substitutus²⁹⁷ szolgabírája, nemzetes Jenei János ur[am], mely conscriptio²⁹⁸ e' képpen kezdődik.

Szádvárában, az nagy alsó palotában új bor vagyon, vasa²⁹⁹ No 73, a' mely a' várhoz való szőlőbéli promonthoriumokban³⁰⁰ termett.

Szádvárában Esterház Pál ur[am] őna[gysá]ga pincéjében vagyon óbor, szám szerint, vasa No 27

Az rostélyos pincében vagyon ugyan Szádvárában új bordézma, szám szerint vasa No 32		Tenkely és zab semmi nincsen.	
Szádvárában ecet vagyon három átalag, egy egész hordó, a' kulcsár házában s egy fél.		Szádvárában a' kerék bástyában vagyon szám szerint rozsz	Cub. No 60
Szádvárában az sáfárházban vagyon kősók, szám szerint No 62, ugyan az sáfárházban vagyon két hordó korpa, item ³⁰¹ két átalagban hajmamag. ³⁰²		Az Bebék kapujában kender vagyon százhusz	kita 120
Az sáfárházban vagyon vasszerszám: két fúró, két nyárs és dirib-darab vasak.		Szádvárának bástyáin vadnak tizenkét tarackok, az háрма nagy, a' kilence apró, seregbontó négy.	
Szádvárában az lisztes szuszékban liszt két részben vagyon	Cub. No 17	Láncfák vadnak tizenkilenc.	
Az palota padgyán Szádvárában búza vagyon, sum[m]ásan	No Cub. 120	Szakállos vagyon a' bástyákon	No 8
Ugyanazon palota padgyán lencse vagyon	No Cub. 4	Az czaigházban ³⁰³ vagyon puszkapor, nyolc átalag	
Borsó vagyon	Cub. 2	Item szalétrom egy általaggal	
Kendermag vagyon	Cub. 7	Büdöskő ³⁰⁴ egy tonnával	
Dió vagyon az idei	Cub. 5	Az czaigházban vagyon szakállos	No 78
Tavalyi dió vagyon	Cub. 7	Kanót egy nagy rakással vagyon	
[2v] Vereshagyma, három szapu	Cub. No ¾	Szakállosban való vagyon golyóbis hatszáz	
Árpa vagyon	No 2	Fegyverderék ³⁰⁵	No 12
		Csigához való három rakás kötél	
		Muskatérgolyóbis vagyon egy mása ³⁰⁶	
		Tarackgolyóbis vagyon egy rakással	
		Egy kézzel hajtó malom is vagyon	
		Item vagyon két köpű méh [...]	

[10v] Stephanus Magyarai v[ice]comes co[m]it[at]us Thornensis³⁰⁷ m. p. (L.S.)

Joannes Jeney iudlium co[m]it[at]us Thornensis³⁰⁸ m. p. (L.S.)

291 *A szádvári javak illő, 1682. esztendő november hó 2. napján készült összeírása*

292 (=megbízott alispánja)

293 jöttem

294 (=összeírására)

295 (=tartozékaiknak)

296 (=adott)

297 *helyettes*

298 *összeírás*

299 *hordó*

300 (=szőlőhegyeken)

301 továbbá

302 hajmamag (=maghagyma)

303 (=fegyvertárban)

304 (=kénkö)

305 (=lemezpáncél)

306 mázsa

307 *Magyarai István, Torna vármegye alispánja*

308 *Jeney János, Torna vármegye szolgabírája*

309 (=rend szerint való)

18.

THÖKÖLY IMRE UTASÍTÁSÁRA ELRENDELTE VÁRLELTÁR

(1685. március 15.)

[MNL OL, E 554, No 4258, fol. 1–5. (egykorú egyszerű másolat, magyar nyelvű irat)]

[1r] Anno 1685. 15. Martii

Paria inventarii rerum mobilium in arce Szadvara existentium

[2r] Anno Domini 1685. die 15. men[sis] Martii

Én, Szentmiklósi György, nemes Torna vármegyének ordinárius³⁰⁹ szolgabírája, ugyan nemes Torna vármegyének vicanotariusát,³¹⁰ nemes Almási János uramat adjungálván³¹¹ magam mellé, jöttem ki nemzetes és vitélő Malatinczki Gábor uram requisitiójára,³¹² méltóságos magyarországi fejedelem, kegyelmes urunk ön[agysá]ga Szadvára nevű várában találandó munitiók[na]k,³¹³ s egyébféle minden névvel nevezendő jóknak³¹⁴ conscribálására³¹⁵ inventarium szerint azmint renddel következik.

Elsőben is jöven régi kápolnában holott, holott találtunk abajdóc ³¹⁶ búzát	Cub.	No 1 j. 1	Rostélyos pincében van urunk s asszonyunk asztalára való borok, vasa vini	No 7
Nyári ház alatt való lisztes szuszékba			Asztali bor vagyon, vasa vini	No 24
vagyon liszt	Cub.	No 6 j. 1	Ajtaja kettő, egyik rostélyos, másik bélet, mind az kettő záros	No 2
Nagy palota padgyán vagyon kendermag	Cub.	No 6 j. 1	Ugyanazon pincében vagyon vasrúd	No 3
Ugyanott köles vagyon	Cub.	No 1 j. 2	Azon pincében vagyon korcsmára való bor	No 6
Dió vagyon csapva mérve	Cub.	No 1	Asszonyunk ön[agysá]ga italára óbor, vas[a]	No 1
Az sáfárházban van kőso		No 58	Eokrös ³²⁰ uram bora, vas[a]	No 3
Ugyanott van egy réz bor hivirő, ³¹⁷ s egy rézkondér; item egy fiókos élésláda			Mérő csöbör	No 3
Szabóház mellett való bástyában vagyon élés tartó láda		No 2	Csapszék	No 1
Ugyanott vagyon az szarvas[na]k szarva gyertyatartóstúl		No 1	Halhordó tonna	No 1
Egy gyertyatartó fábúl		No 1	Fakupa	No 3
Kender, kita		No 31	Öntöző kupa	No 1
melly nyomott libras		No 204	Seprő, vas[a]	No 3 ½
Szabóház alatt való pincébe vagyon bor, mely borok hopmester uram pecséti alatt vadnak		No 8	Borondczának ³²¹ való edény	No 2
Ugyan ezen pincében vad[na]k korcsmára való borok, vasa vini		No 16	Icee	No 1
Vagyon egy öreg korcsola ³¹⁸		No 1	Meszely	No 1
[2v] Szivárvány ³¹⁹		No 1	Vágókés	No 1
Rézcsiga		No 1	Falévo ³²²	No 1
Bor vonó kötel, egy szál		No 1	Abronsvonó	No 1
Lopó		No 1	Öreg korcsola	No 1
			Vagyon az kucsárházban ecet gönczi fában, három hordóban egy arasznyi benne ágastúl	No 3
			Az sütőházban két átalagban ecet ágastúl, egyben egy tenyér mértéknyi, az másikba többecske	No 2

310 (=aljegyzője)

311 (=vevén)

312 (=kérelmére)

313 (=lőszereknek)

314 javaknak

315 (=összeírására)

316 (=rozzsal elegyes)

317 hévér (=lopó)

318 korcsolya (=hordócsúsztatásra való létraforma eszköz)

319 szivornya

320 Ökrös

321 (=juhtúrónak)

322 faléhó (=fatölcser)

[3r] Ugyanazon házban két romladozott ablak	No 2	Rostélyos pincetorka felett való kis ház, annak	
Egy hos[s]zú táblaasztal	No 1	egy ajtaja kemencéje	No 1
Sütőkemence	No 1	Ablakja romladozott	
Uraság palotája, annak ablakja négy romlott	No 4	Alsó kulcsárház két romladozott üvegablakocskája,	
Egy pohárszék	No 1	egy ajtaja, belőlfűtő kemencéje, egy kis asztalkája	
Egy kemence ne[m] ige[n] jó	No 1	Az alsó nagy palota, abba kemence	No 1
Pléhes ajtaja	No 1	Romladozott ablakok	No 2
Audentiás ³²³ házban pléhes ajtó, egy új ablak	No 1	Azon nagy palota mellett két bótos ház,	
Ennek az kemencéje romlott	No 1	mind az kettőben kemence	No 2
Kegyelmes urunk ön[agysá]ga szállása	No 1	Az egyik[ne]k három rostélyos ablakja	No 3
Pléhes ajtaja	No 3	Az másik[na]k egy ép öreg ablakja	No 1
Egy kemence	No 1	[4r] Az edgyikben deszkával való rekesztés,	
Ablakja	No 2	árnyékszék is van	
Zeczelszék ³²⁴ bőrös	No 3	Ugyanazo[n] két bótos ház mellett egy kis	
Karszék romladozott	No 4	boltocska; annak is egy öreg ablakja	No 1
Kerek asztal	No 1	Az belsőben asztal pohárszék,	
Négyszegű asztal	No 1	Ágy kettő benne	No 2
Kamaraszék, alkalmas eze[n] házhoz	No 8	Ugyanazon említett nagy palota mellett vagyon egy	
Kerek bástyában való házba asztal	No 1	nagy ház, kiben vagyon egy romladozott kemence és	
Ablakja van	No 3	romladozott ablakja, és ugyanazon háznak árnyékszéki	
Kemence	No 1	Azmely pince felett való házban vagyon ó és új	
Zöld deszkából való rekesztés	No 8	üres hordó	No 141
Ajtaja festett	No 3	Ugyanott öreg üres hordó	No 7
Azon házhoz árnyékszék	No 1	Tatárka ³²⁵	Cub. No 1 j. 2
Szegelet bástyában való házikóban kemence	No 1	Vereshagymamag, régi, roszsz	No – j. 1
Ajtaja egy, ablakja romladozott	No 2	Az toronyban öreg óra 1, harang 1	
Kapu felett való bótos alsó ház, abban		Alsó régi kápolnában két darab roszsz kilin ³²⁶	No 2
kemence egy, ablakja öreg	No 1	Egy darab rothatt kárpit	No 1
Egy deszkás ágyasztal. Numero.	No 1	Egy fiókos ruhatartó láda	No 1
Azon háznak kamarája	No 1	Ugyanott régi mák, roszsz, circiter ³²⁷	No jst. 1
Annak ablakja	No 1	Vagyon köpü méh	No 5
Ajtaja is	No 1	Vagyon két rézrosta	No 2
[3v] Alkalmas árnyékszéki felette való házban		Item fél hordó hasábos káposzta	No
kemence	No 1	Az új kápolna mellett egy boltos új palota,	
Ablakja egy, ajtaja is	No 1	annak régi öreg üvegablakja, az kettei jó, a	
Az kapu mellett való sütőház[na]k pitvaráb[an]		z ketteje ige[n] romladozott	No 4
való konyhán, láncon vagyó[n] egy vasfazék; egy		Azon pléhes záros ajtó	No 1
öreg üst; egy táblaasztal		Ugyanazo[n] palotából járó boltos ház,	
Két öreg vasláb, az ki is szoktanak fát rakni tűzre	No 5	azkinek még sem ablakja, sem kemencéje nincs	No 8
Pattantyúháznak két ablakja	No 2	[4v] Azon új palota alatt való nagy házban,	
Egy zár nélkül való ajtaja	No 1	annak kályhas kemencéje ajtaja pléhes, a	
Kemencéje	No 1	nnak két lantornás ³²⁸ ablakja	No 2
Azon pattantyúház mellett való új házban		Pince mellett való új sütőház, annak belőlfűtő	
kemence	No 1	kemencéje, ablakja lantornás	No 1
Ablakja	No 3	Közepső várban egy nagy porkolábház, annak	
Ajtaja	No 1	rekesztése, ablakja üveg vagyon	No 2
Pitvara, annak is ajtaja	No 1	Pitvara, kályhas kemencéje	
Pince alatta	No 8	Az pitvarba sütőkemence. Konyha ugva[n] mellette	

323 (=tárgyaló)

324 (=karosszék)

325 (=hajdinaköles)

326 kilincs

327 körülbelül

328 (=marhabendő hártája, ami az üveget helyettesíti)

bástyaház, annak kemencéje, ablakja, kamarája	No 2	Agy nélkül való szakállos	No 14
		Serpenyűre való fáklya	No 52
Munitiók		Láncfa ³²⁹	No 10
Vagyon az csonka bástyán két öntött réztarack, három-három fontos	No 2	Rúdvas, darab	No 20
Item egy vastarack, egy fontos	No 1	Lapos ásókapa	No 81
Egy vastarack, egy fontos	No 1	Gyüker ásókapa	No 14
Item egy vastarackocska, három fertályos	No 1	Lapos ásókapa	No 7
Ugyanazon bástyán egy rézmosárka	No 1	Vascsakány	No 11
Golyóbistartó láda	No 1	Vasrúd karó	No 2
Új bástyán két öntött öreg réztarack, három-három fontosok	No 2	Szakállos golyóbis öntő	No 5
Ugyanott egy réztarackocska, egy fontos	No 1	Egész vasderék	No 13
Seregbontó, egy	No 1	Fakosár	No 12
Szakállos	No 7	[5v] Új tekenő	No 2
Golyóbistartó láda	No 1	Száraz malom azon czékházba, két ember hajtó	No 1
Fáklyához való vasserpenyű	No 1	Nyakra való csincser ³³⁰	No 8
Konyha mellett való bástyán vagy[n] egy tarackocska, egy fontos	No 1	Kézre való csincser	No 2
Az németh bástyán két réztarack, az edgyike egy fontos, az másika 3 fontos	No 2	Porházban kézi üveggránát	No 200
Golyóbistartó láda	No 1	Ostromhoz való cserépfazék	No 60
[5r] Az kapu felett való bástyán, két tarack.		Tersényi puskaapor, mása	No 2 és 30 font
Az egyik réz, másik vas. A vas félfontos, az réz egy fontos	No 2	Muskatérhoz való por, mása	No 2 és 8 font
Van szakállos azon bástyán	No 10	Őn vagyon, mása	No 4 és font 54
Seregbontó	No 2	Töltés, csomó	No 100
Vasserpenyű	No 2	Szakállosban való por, font	No 114
Vassulyom egy tonnában	No 1	Töltésbe való por, mása	No 3 és 8 font
Bebek kapujában szakállos	No 4	Ágyúpor, mása	No 9 és 20 font
Lakatos bástyán egy vastarack, egy fontos	No 1	Gyújtópor	No – 8 font
Palota felett való folyosón van szakállos	No 7	Salétrom, mása	No 1
Seregbontó	No 1	Büdöskő, ³³¹ font	No 60
Az öreg czékház padgyán vadnak szakállos támasztó deszkák		Apró szurkos koszoró	No 200
Csigához való három darab kötel	No 3	Muskatélygolyóbis	No 1500
Ugyanott, azon czékházban háromfontos golyóbis	No 1500	Apró hajdúpuskához való golyóbis	No 1000
Négyfontos golyóbis	No 100	Szurok, mása	No 1
Egyfontos golyóbis	No 500	Muskatélygolyóbis-forma	No 1
Félfontos golyóbis	No 100	Item szakállos golyóbishoz való forma	No 1
Szakállos	No 54	Vagyon az kápolnára járó folyosón, kegyelmes urunk őn[agysá]ga kis palotasátora, cum omnibus suis pertinentiis ³³²	
Golyóbis azokhoz	No 6000	Tömlőctartó keze alatt öreg lakat	No 4
		Rabvas	No 14
		Egy rúd vas, egy vaskaró, két széles kapa, két csákány, kapura való lakat	No 6
		Egy öreg pöröly	

Szentmiklossi György, nemes Torna vármegyé[ne]k ordinárius szolgabírája m. p. (L.S.)

Almássy János, nemes Torna vármegye vicenotáriusa m. p. (L.S.)

329 lándzsa

330 (=kaloda)

331 (=kénkő)

332 összes tartozékaival

19.

THÖKÖLY IMRE UTASÍTÁSÁRA ELRENDELTE VÁRLELTÁR

(1685. március 17.)

[MNL OL, E 211, Ser. II., 30. t., fol. 259–260. (egykorú egyszerű másolat, magyar nyelvű irat)]

[259r] Anno Domini 1685. die 17. men[is] Martii.³³³ Én Szentmiklósi György, nemes Torna vármegyének edgyik³³⁴ szolgabírája, ugyan nemes Torna vármegyének vicenotáriusát,³³⁵ nemes Almási János uramat adjungálván³³⁶ magam mellé, jöttem ki nemzetes és vitézlő Malatinszki Gábor méltóságos magyarországi fejedele[m] k[e]g[ye]lmes urunk ön[agy]sága komornikja requisitiojára,³³⁷ ugyan k[e]g[ye]lmes urunk ön[agy]sága Szádvára nevű váráb[an] munitióknak³³⁸ és ahhoz tartozó jók[na]k conscribálására³³⁹ inventarium szerint a' mint rend-

del következnek.

		Czékház ³⁴²
Vagyon az csonka bástyán két öntött réztaraszok,		Annak felin ³⁴³ szakállós támasztó deszkák, csigához való három darab kötel
háro[m]-háro[m] fontos	N. 2	
Egy vastaraszok, négy fontos	N. 1	
Item ³⁴⁰ edgy vastaraszok, egy fontos	N. 1	Külső czejtházban ³⁴⁴
Item edgy vastaraszokcska, három fertályos	N. 1	Kézi üveggránát N. 200
Ugyanazon bástyán edgy rézmosárka,		Cserép ostromhoz való fazék N. 60
edgy golyóbistartó láda	N. 1	Tersényi puska, mása N. 3 és 30 font
Új bástyán két öntött öreg réztaraszok,		Muskatélyhoz való por, mása N. 2 és 80 font
három-három fontos	N. 2	Töltés, csomó N. 100
Item edgy réz öntött taraszokcska, egy fontos	N. 1	Szakállós[a] való por, font N. 114
Egy seregbontó szakállós	N. 1	Töltés[e] való por, mása N. 3 és 80 font
Munitióhoz való fejrő láda	N. 1	Ágyúpor, mása N. 9 és 20 font
Fáklyához való vasserpenyő	N. 1	Gyújtópor, font N. 8
Konyha mellett való bástyán van edgy taraszokcska, edgy fontos	N. 1	[260r] Salétrom, mása N. 1
[259v] Az német bástyán két réztaraszok,		Büdöskő, ³⁴⁵ font N. 60
az edgyike edgy fontos, a másika három fontos	N. 2	Apró szurkos koszoró N. 200
Munitiókhoz való új láda	N. 1	Muskatélygolyóbis N. 1500
Kapu felett való bástyán két taraszok,		Apró hajdú golyóbis N. 1000
az edgyike réz, a' másika vas	N. 2	Szurok, mása N. 1
Az vas félfontos, a' réz egyfontos.		Golyóbisöntő, muskatélyhoz való forma N. 1
Van szakállós	N. 10	Item szakáloshoz való N. 1
Seregbontó	N. 2	Öreg czejkház[an] háromfontos golyóbis N. 7500
Vasserpenyő	N. 2	Négyfontos golyóbis N. 100
Vassulyom edgy tonnáb[an] ³⁴¹ Bebék kapujáb[an],		Egyfontos N. 500
szakállós	N. 4	Félfontos N. 100
Lakatos bástyán edgy vastaraszok, egy fontos	N. 1	Szakállós N. 54
Palota felett való folyosón van szakállós	N. 7	Golyóbis hozzá N. 6000
Seregbontó	N. 1	Ágy nélkül való szakállós N. 14
		Serpenyőre való fáklya N. 52

333 Az Úr 1685. évében március hó 17. napján.

334 egyik

335 (=aljegyzőjét)

336 (=vevén)

337 (=kérelmére)

338 (=lőszereknek)

339 (=összeírására)

340 továbbá

341 hordóban

342 (=fegyvertár)

343 felén

344 (=fegyvertárban)

345 (=kénkö)

Láncfa ³⁴⁶	N. 10	Lisztartó öreg hordó	N. 4
Rúdvas, darab	N. 20	Mérni való rézfontok	N. 3
Lapos kapa	N. 8	Az edgyike 22 fontos, másika 9 fontos, az harmadik 13 fontos.	
Gyökéerkapa	N. 14	Muskatér	N. 5
Ásókapa	N. 7	Egy egész vasderék per omnia ³⁴⁸ kezestül, lábastul, sarkantyustul, félkesztyűjével, mindazáltal csonka félkesztyű híjával.	
Csákány	N. 11	Ón vagy on, mása	N. 4 font 54
Vaskaró rúd	N. 2	Tömlőctartó keze alatt öreg lakat	N. 4
Szakállos golyóbisöntő	N. 5	Rabvas	N. 14
Egész vasderék	N. 13	Rúdvas	N. 1
Kosár, várhoz való	N. 12	Edgy vaskaró	N. 1
Új tekenő	N. 2	Két széles kapa	N. 2
Szárazmalom, két ember hajtó, nyakra való csincser ³⁴⁷	N. 8	Két csákány	N. 2
Kézre való csincser	N. 2	Kapura való lakat	N. 6
Vasalabárd	N. 5	Edgy öreg pöröly	N. 1
[260v] Egy törött kis harangocska	N. 1		
Vassulyom	N. 2000		

Malatinszky Gábor, k[e]g[ye]lmes urunk ön[agy]sága komornikja mp.

SzentMiklósi György, nemes Torna vármegyének edgyik ordinárius³⁴⁹ szolgabírája mp.

Almási János, nemes Torna vármegyé[ne]k hites vicanótáriusa³⁵⁰ mp.

* * *

A FORRÁSSZÖVEGEK JELEI

[]	az eredeti szövegben nem szereplő magyarázat vagy kiegészítés, pl. kihagyott szó, betű(k) rövidítésnél
[...]	kihagyott szövegrész
[+]	másik forrás későbbi betoldása
[?]	bizonytalanul azonosított szó
()	az eredeti szöveg zárójelei
//	(olykor későbbi) betoldás, margójegyzet ugyanazon forrásszövegben (többnyire más kézzel)

etc.	et cetera (lat.), és a többi
Nb.	nota bene (lat.), jegyzet
flor.	florenus (lat.), forint
No	numero (lat.), szám szerint
j.	justa (lat.), icce
Nro	numero (lat.), szám szerint
jst.	justa (lat.), icce
qr.	quartale (lat.), fertály
jus.	justa (lat.), icce
T.	tinna (lat.), csöbör
l	libra (lat.), font
Tin.	tinna (lat.), csöbör
lb	libra (lat.), font
lib	libra (lat.), font

A FORRÁSSZÖVEGEK RÖVIDÍTÉSEI

//	denarius (lat.), dénár
L. S.	locus sigilli (lat.), pecsét helye
a'	az
m. p.	manu propria (lat.), saját kezűleg
c	centenaria (lat.), mázsa
mp.	manu propria (lat.), saját kezűleg
cent.	centenaria (lat.), Zentner (ném.), mázsa
mppria	manu propria (lat.), saját kezűleg
Cub.	cubulus (lat.), köből
N.	numero (lat.), szám szerint

A FORRÁSSZÖVEGEKBEN ELŐFORDULÓ MÉRTÉKEGY- SÉGEK

	Területmérték
kaszás v. emberkaszáló	akkora rétterület, amelyet egy ember egy nap alatt lekaszálhat (kb. 1200 négyszögöl)

346 (=lándzsa)

347 (=kaloda)

348 *minden tekintetben*

349 rend szerint való

350 aljegyzője

	Híg űrmértékek		Súlymértékek
általag v. átalag	kishordó, változó űrtartalommal, leginkább fél tokaji hordó	font, libra (lat.)	0,45–0,61 kg, főként bécsi font, azaz 0,56 kg mázsa v. mása, centenaria (lat.),
cseber v. csöbör, tinna (lat.)	változó űrmérték, 33–60 icce között	Zentner (ném.)	100 bécsi font, kb. 60 kg
hordó, vasa (lat.), Tonna (ném.)	lehet gönci hordó (240–420 icce, azaz 200–452 l), vagy tokaji hordó (160–180 icce, azaz 135–151 l)		
icce, justa (lat.)	7–8 dl		
köböl, cubulus (lat.)	10–25 liter, a 16–18. században a budai köböl 8,5 liter, az egri 23,5 liter, a miskolci 16,9 liter, a kassai pedig 13,6 liter mennyiséget jelentett (az 1605-ben felbukkanó szadvári köböl tényleges űrtartamára nincs adat)		
meszely, quartale (lat.)	félicce, 3,5–4 dl		
	Száraz űrmértékek		
fertály	változó űrmérték, általában negyed köböl		
köböl, cubulus (lat.)	50–90 kg, gabona mérésére a 83 literes kassai, a 166 literes pelsőci, a 118 literes miskolci köböl volt leginkább használatos		
szapu	25–50 kg (gabona)		
véka	15–25 kg (gabona)		
	Térfogatmértékek	ÖStA	
kita	kötegebe font egység, kb. 4 kg (kender)	KA AFA	Österreichisches Staatsarchiv
öl, orgia (lat.)	átlagosan 3 szekér (széna)	FHKA HFU	Kriegsarchiv; Alte Feldakten Finanz- und Hofkammerarchiv; Hoffinanz Ungarn

A LEVÉLTÁRI JELZETEK RÖVIDÍTÉSEI

MNL OL	Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára
E 156 a	Magyar kincstári levéltára Magyar Kamara archivuma; Összeírások; Urbaria et Conscriptiones; Regestrata
E 211	Magyar kincstári levéltárak; Magyar Kamara archivuma; Lymbus
E 554	Magyar kincstári levéltárak; Magyar Kamara archivuma; Városi és kamarai iratok; Jankovich-gyűjtemény
P 72	Csáky család levéltára; Kassai levéltár
P 76	Csáky család levéltára; Elenchizálatlan iratok
P 108	Esterházy család hercegi ágának levéltára; Repositorium
P 1313	Batthyány család levéltára; Törzslévéltár
	Österreichisches Staatsarchiv
	Kriegsarchiv; Alte Feldakten
	Finanz- und Hofkammerarchiv;
	Hoffinanz Ungarn

**INVENTORY SUMMARIES OF SZÁDVÁR
(1570–1685)
SOURCE PUBLICATION**

Keywords: Early Modern Age, written sources, inventory, Szádvár

Mihály Détsy summarized – non-exhaustively – the history of Szádvár, located in the northern corner of Borsod-Abaúj-Zemplén County, in the territory of the historical Torna County. He published the historical sources regarding the castle or rather their parts twice, first in 1969 in the Yearbook of the Herman Ottó Museum, and then in 2004, expanding it further, in a small monograph presenting the castle.

From the century preceding the “spoiling” of Szádvár in April 1686, we have seen 19 inventories, some of which have not yet been published. The early modern inventories created between 1570 and 1685 play an extremely important role in understanding the condition of the fortress, its internal structure, and the location of the individual fortifications and buildings.

One part of the census is purely a weapon inventory, i.e. it only describes the armament of the castle, its type, and condition, the amount of ammunition, and the available raw materials and equipment. However, most inventories list individual rooms in the castle, sometimes covering their condition, furnishings, tools, food, and crops in them. We can meet (mainly dated to the late 17th century) with the so-called combined inventories, from which we can also obtain information on the spatial placement of protective weapons for example.

While the 16th century sources were in German, the 17th century inventories were written in Hungarian. In the second part of the study, we plan to publish the sources created between 1674 and 1685. When rewriting the original documents from the collections of the National Archives of Hungary, we took into account Borbála Bak’s proposals referring to 16–17th century publications.

Viktor Gál – Krisztián Koleszár

